

199619971998199920002001200220032004200520062007200820092010201120122013201420152016201720182019

2020

FINANČNÍ ANALYTICKÝ ÚŘAD / VÝROČNÍ ZPRÁVA

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

jsem velmi potěšen, že jste se rozhodli přečíst si „Výroční zprávu“ Finančního analytického úřadu, ve které hodnotíme naši činnost za uplynulý rok 2020. Finanční analytický úřad plní funkci finanční zpravodajské jednotky pro Českou republiku, která vznikla již v červenci roku 1996. Hodnocení je popsáno po jednotlivých oblastech, kterými se naši pracovníci každodenně zabývají. Zpráva obsahuje také informace o aktuálním vývoji v oblasti problematiky opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a naši prognózu jejich dalšího vývoje v České republice. To vše jak z pohledu mezinárodního, tak i na národní úrovni. Zpráva je doplněna přehledem statistických údajů, které hodnocenou činnost číselně dokresluje.

Z pozice ředitele bych rád poděkoval všem pracovníkům Finančního analytického úřadu za kvalitně odvedenou práci a neustále projevované nadšení pro ni, bez kterého se tato práce nedá zvládat. Obzvláště v současné situaci, kdy kompletní naši činnost ovlivňoval téměř po celý rok vývoj spojený s pandemií COVID-19. I tak můžeme prezentovat výsledky dosažené v roce 2020 velmi pozitivně. Výsledky představují práci celého našeho kolektivu. Textovou část anonymizovaných případů se snažíme stále rozšiřovat, abyste si udělali co nejlepší obrázek o naší práci.

Velmi rád bych poděkoval za odbornou, ochotnou a nutnou spolupráci všem subjektům, především tzv. povinným osobám, zejména z bankovního sektoru, bez nichž by nebylo možné boj proti praní peněz a odhalování financování terorismu systematicky a efektivně zajišťovat. Právě zástupci povinných osob jsou ti, na nichž závisí kvalifikovaná prvotní detekce možné nelegální činnosti v celém finančním sektoru České republiky. A není to jen o provádění hlášení podezřelých transakcí, ale i o efektivní spolupráci jak mezi samotnými povinnými osobami, tak především s pracovníky Finančního analytického úřadu. Jsem přesvědčený, že u mnoha typů povinných osob je tato spolupráce dlouhodobě na velmi vysoké a profesionální úrovni. K pozitivním výsledkům celého AML systému v České republice přispěly svým nezastupitelným dílem také Finanční správa a Celní správa, orgány činné v trestním řízení a také zpravodajské služby.

V roce 2020 se podařilo dokončit legislativní proces poměrně rozsáhlé novely AML zákona, čímž Česká republika splnila svůj závazek implementace evropské tzv. 5. AML směrnice proti praní peněz, legislativně upravila návrhy Výboru MONEYVAL z 5. kola hodnocení České republiky a zapracovala některé potřeby vyplývající z praxe Finančního analytického úřadu. Takto novelizovaný AML zákon zcela jistě přispěje ke zkvalitnění fungování celého AML systému v České republice v následujících letech.

Na závěr zdůrazňuji, že současný účinný boj proti praní peněz, včetně boje proti financování terorismu, není možný bez účinně fungující mezinárodní spolupráce, a proto si jí velmi vážím. Především si cením spolupráce s našimi zahraničními partnerskými jednotkami a dlouhodobě ji hodnotím jako velmi dobře fungující a stále se zefektivňující.

Libor Kazda

ředitel Finančního analytického úřadu

FINANČNÍ ANALYTICKÝ ÚŘAD	01
ANALYTICKÁ ČINNOST	03
ZNEUŽITÍ VIRTUÁLNÍCH AKTIV K ML/FT	06
FINANCOVÁNÍ TERORISMU	07
MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	07
STRATEGICKÁ ANALÝZA	10
SKUTEČNÉ PŘÍBĚHY	12
MEZINÁRODNÍ AKTIVITY A LEGISLATIVNÍ ČINNOST	24
PROCES PLNĚNÍ DOPORUČENÍ MONEYVALU RADY EVROPY	29
HODNOCENÍ RIZIK PRANÍ PENĚŽ A FINANCOVÁNÍ TERORISMU	31
MEZINÁRODNÍ SANKCE	32
DOZOROVÁ ČINNOST	37
MEDIÁLNÍ A JINÁ KOMUNIKACE	42
PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ	46
HOSPODAŘENÍ	50
STATISTIKY	54
KONTAKTY	56

Finanční analytický úřad

„Nemůžeme věřit ničemu jinému než faktům.“

Antoine Lavoisier

Finanční analytický úřad (FAÚ) již od roku 1996 plní funkci finanční zpravodajské jednotky České republiky a je součástí celosvětové sítě finančních zpravodajských jednotek. V roce 2017 jako osamostatněný úřad s celostátní působností převzal veškerou činnost předchozího Finančního analytického útvaru, tehdejšího odboru Ministerstva financí.

FAÚ je po celou dobu své existence hlavním gestorem opatření zaměřených na prevenci a boj proti praní peněz, financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení v České republice.

Činnost a pravomoc FAÚ je vymezena zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (AML zákon) a zákonem č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů.

Při výkonu svého mandátu vystupuje FAÚ v rolích:

Příjemce oznámení o podezřelých obchodech od tzv. povinných osob, které představují široké spektrum subjektů - např. banky, finanční instituce, realitní kanceláře, provozovatele hazardních her či poskytovatele služeb s virtuálními měnami. Poskytnuté informace analyzuje a na základě výsledků šetření činí další kroky.

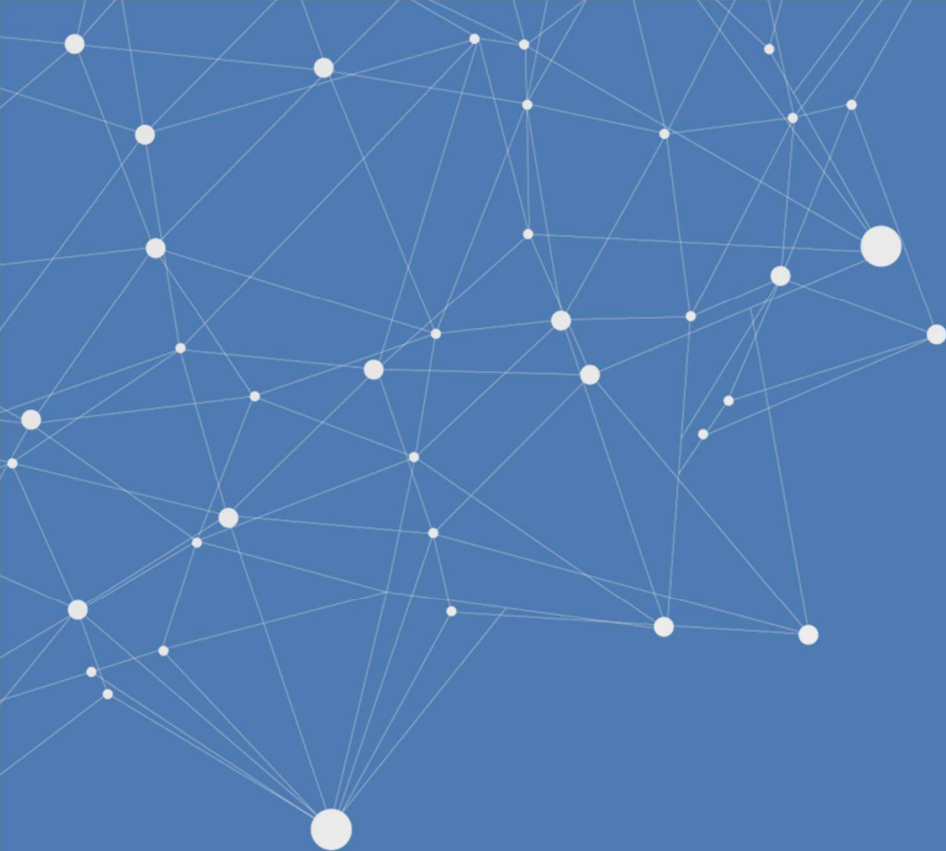
Gestora a koordinátora uplatňování mezinárodních sankcí.

Kontrolního a správního orgánu pro oblast boje proti praní peněz, financování terorismu a mezinárodních sankcí.

Koordinátora procesu Národního hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu.

Analytická činnost

„Věda není ohromena konglomerací dat. Má ráda pečlivě sestavenou analýzu každého problému.“

Daniel Edward Koshland

Analytická činnost je základní a nejdůležitější činností FAÚ při plnění stěžejního úkolu, kterým je ochrana finančního systému České republiky před zneužitím k praní peněz a financování terorismu. FAÚ je v této oblasti plně zodpovědný za efektivní a funkční nastavení systému opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (AML – „anti-money laundering“) a oproti financování terorismu (CFT – „counter financing of terrorism“). Analytická činnost se odvíjí v rovině operativní a strategické. V rámci operativní analýzy probíhá příjem a analýza oznámení o podezřelých obchodech, na které navazuje distribuce výsledků analytických šetření příslušným orgánům veřejné moci. Strategická analýza představuje vyšší úroveň zobecnění zjištěných poznatků, analýzu trendů ML/TF a formulaci doporučení pro budoucí praktický či legislativní vývoj.

Pro analytickou činnost je klíčový pojem podezřelý obchod. Detekcí podezřelých obchodů jsou na základě zákonné úpravy pověřeny povinné osoby, tedy zejména banky a další finanční instituce, ale i celá řada jiných zákonem vymezených subjektů. Vlastní operativní analýzu následně provádí FAÚ, který je tak kromě pozice garanta i zásadním výkonným článkem celého systému AML/CFT opatření v České republice. Cílem analytického šetření je verifikace prvotních podezření detekovaných povinnými osobami za současného obstarání dalších informací, nezbytných pro rozhodnutí o dalším postupu. Kromě informací od povinných osob může FAÚ pro potřeby svého šetření dožadovat informace od Policie ČR, orgánů příslušných ke správě daní, zpravodajských služeb a dalších orgánů veřejné moci. Za účinné nástroje je třeba rovněž považovat přístupy do širokého spektra evidencí a registrů, efektivní vytěžování otevřených zdrojů a výměnu informací se zahraničními finančními zpravodajskými jednotkami.

Dalším pojmem charakteristickým pro analytickou činnost FAÚ je spolupráce. Na základě analytické činnosti disponuje FAÚ širokým spektrem informací o podezřelých obchodech, které je třeba efektivním způsobem distribuovat recipientům, tedy zejména orgánům činným v trestním řízení, správcům daně, zpravodajským službám, zahraničním finančním zpravodajským jednotkám, dozorčím úřadům a dalším. Pro zajištění efektivity distribuce je nezbytná neustálá komunikace a sdílení strategických informací s těmito partnery.

Rok 2020 byl ve všech oborech lidské činnosti především rokem anticovidových opatření. Analytická činnost FAÚ tuto situaci reflektovala především nárůstem detekovaných podezřelých

obchodů, souvisejících s nově vzniklou situací. Jednalo se zejména o různé formy podvodného prodeje zdravotnického materiálu a zneužití státní podpory. Zjištěn byl rovněž vyšší výskyt kyberkriminality a trestná činnost související s tíživou životní situací (lichva, úpadkové delikty). V této souvislosti je třeba uvést, že na národní i mezinárodní úrovni byla činnost finančních zpravodajských jednotek (tedy i FAÚ) v době anticovidových opatření vyhodnocena jako klíčová a nezastupitelná pro ekonomickou ochranu států a pro detekci související trestné činnosti.

Vedle nových typů podezřelých obchodů spojených s covidovou situací nadále souvisely detekované podezřelé obchody s různými typy podvodných aktivit, daňovou trestnou činností (v tomto ohledu se často jednalo o trestnou činnost spojenou s poskytováním služeb personálních agentur) a dalšími typy kriminality. Zvláštní pozornost byla věnována investičním podvodům, trestné činnosti související s virtuálními aktivy, podvodům typu „romance fraud“ (podvody z lásky) nebo „vishing“ (podvodné vylákání senzitivních údajů po telefonu). Nadále pokračovala vysoce efektivní a kvalitní meziresortní a mezinárodní spolupráce v oblasti detekce financování terorismu.

Číselné hodnoty dokumentující činnost a výsledky analytické činnosti

4 860

PODNĚTŮ
K ZAHÁJENÍ
ŠETŘENÍ

v roce 2020 FAÚ obdržel celkem 4 860 podnětů k zahájení šetření. Zde je potřeba zdůraznit, že oproti předchozím rokům (2019 – 3 954, 2018 – 4 028) se jedná o výrazný nárůst. Důvody tohoto jevu jsou vícedimenzionální, zejména se jedná o důsledky nárůstu spektra povinných osob a dále o zvýšenou reportní aktivitu některých sektorů povinných osob, především sektoru bankovního.

FAÚ podal 426 trestních oznámení, z tohoto počtu bylo 261 trestních oznámení se zajištěním finančních prostředků. FAÚ poskytl v průběhu roku 2020 Policii ČR celkem 391 dalších informací významných pro výkon její činnosti.

426

TRESTNÍCH
OZNÁMENÍ

ZAJIŠTĚNÝCH
3,897
miliardy Kč

FAÚ zajistil finanční prostředky ve výši 3,897 mld. Kč. V meziročním srovnání oproti roku 2019 (2,269 mld. Kč) se jedná o nárůst cca 1,6 mld. Kč.

V rámci intenzivní spolupráce se správci daně - s Finanční správou a Celní správou, FAÚ postoupil 2 304 informací na Generální finanční ředitelství a 140 informací na Generální ředitelství cel s podezřením na porušení daňových či celních předpisů.

2 304
INFORMACÍ
FINANČNÍ
SPRÁVĚ

140
INFORMACÍ
CELNÍ
SPRÁVĚ

Aktivita Analytického odboru FAÚ nekončí analytickou činností. V rámci edukačních aktivit bylo uspořádáno několik seminářů se zástupci vybraných sektorů povinných osob. Již tradičně se jedná zejména o bankovní sektor, zvýšená pozornost byla věnována rovněž poskytovatelům služeb spojených s virtuálním aktivem. Pracovníci odboru se také v lektorských pozicích podíleli na celé řadě odborných přednášek nejen pro státní sektor, ale zejména pro odbornou veřejnost.

Na poli mezinárodních aktivit se zástupci FAÚ pravidelně účastní jednání Platformy evropských finančních zpravodajských jednotek, která je zastřešena Evropskou komisí. V rámci této platformy byla v roce 2020 zřízena specializovaná podskupina expertů zaměřená na vytvoření budoucího podpůrného a koordinačního mechanismu pro finanční zpravodajské jednotky.

V lednu 2020 FAÚ přivítal v Praze kolegy z finanční zpravodajské jednotky Srbska. Během krátké návštěvy proběhly prezentace obou jednotek a výměna poznatků a zkušeností z praxe.

Zástupkyně FAÚ se v roce 2020 účastnila stáže v Evropské komisi, DG FISMA, AML Unit, kde měla možnost aktivně participovat na vyhodnocení AML opatření v rámci EU a přípravě nové legislativy.

I v roce 2020 pokračovala spolupráce FAÚ s odborným časopisem Bankovníctví®, kdy cílem této spolupráce byla zejména deskripce a zhodnocení dopadů AML opatření či legislativy do praxe povinných osob.

Zneužití virtuálních aktiv k ML/FT

Již několik let FAÚ ve svých výročních zprávách poukazuje na zneužití virtuálních aktiv k ML/FT. Nejinak tomu bylo i v roce 2020, kdy FAÚ eviduje celkem 140 případů, v rámci kterých bylo jako technika ML/FT zjištěno zneužití virtuálních aktiv nebo bylo z obsahu šetření zřejmé, že se zneužitím virtuálních aktiv souvisí. Z počtu 140 řešených případů došlo k prokázanému zneužití virtuálních měn pro ML/FT v 58 případech. Ve 47 případech bylo podáno trestní oznámení a z toho ve 33 případech došlo k zajištění finančních prostředků.

Z celkového počtu podaných trestních oznámení ze strany FAÚ představuje segment zneužití virtuálních měn cca 11% podíl. Legalizované výnosy nejčastěji pocházely z trestné činnosti z oblasti podvodných inzerátů (e-bazary, e-shopy), převážně s elektronikou, ale např. i s ochrannými prostředky. Dále z oblasti kyberkriminality, CEO podvodů, podvodných emisí kryptoměn a investičních podvodů. Objevil se i případ legalizace nelegálních výnosů z daňové trestné činnosti.

V rámci řešených případů došlo dále ve 40 případech k poskytnutí informací Generálnímu finančnímu ředitelství, v 5 případech k poskytnutí informací zahraničním finančním zpravodajským jednotkám, ve 23 případech k poskytnutí informace Policii ČR formou poznatku a v 31 případech došlo k uložení věci. S ohledem na výše uvedené lze i nadále z pohledu FAÚ konstatovat víceméně setrvalý trend využívání virtuálních aktiv jako nástroje k legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Financování terorismu

FAÚ v roce 2020 prováděl 77 šetření podnětů s prvkem podezření na financování terorismu. Z pohledu typologie šetřených případů nebyla zaznamenána zásadní změna. Převážná část šetřených podnětů souvisela s podezřením na financování náboženského (džihádistického) terorismu. Stejně jako v předchozím roce se také objevily jednotky případů s prvkem pravicového extremismu.

Hlavním zdrojem těchto podnětů byly, jak oznámení podezřelých obchodů od povinných osob, tak informace od zahraničních partnerských jednotek i bezpečnostních složek České republiky, bez jejichž spolupráce by efektivní činnost v oblasti financování terorismu byla nerealizovatelná.

Rozšířil se okruh reportujících subjektů, zahrnující nejen bankovní sektor, ale také např. platební instituce, což je odrazem průběžné metodicko-edukativní činnosti FAÚ v této oblasti. S ohledem na vývoj on-line platebních služeb bude nezbytné se v tomto směru zaměřit také na užší spolupráci s fintechovým sektorem.

Mezinárodní spolupráce

Nedílnou součástí analytické činnosti je operativní mezinárodní spolupráce. Praní peněz, zejména v těch nejzávažnějších formách, probíhá velmi často přeshraničně, kdy jsou využívány platby z/do zahraničí, k přesunům legalizovaných peněžních prostředků či k jejich finálnímu umístění.

Mezinárodní spolupráce nadále zůstává oblastí, které je věnována mimořádná pozornost, jak na poli legislativním, tak i v praktické rovině. Především na evropské úrovni dochází průběžně k výraznému zvyšování efektivity mezinárodní spolupráce, a to zejména pokud jde o kvalitu a rozsah sdílených informací a rychlost informační výměny. Tento fenomén je důsledkem legislativního tlaku v rámci Evropské unie a rovněž výsledkem dlouhodobé snahy mezinárodních uskupení, působících v oblasti AML mezinárodní spolupráce (Egmontská skupina finančních zpravodajských jednotek, FATF, MONEYVAL a další).

Vedle stále se zvyšující kvality výměny informací a participace v rámci mezinárodních společných analytických týmů (tzv. JATs), je třeba vyzdvihnout relativně vysokou frekvenci uplatňování blokačních institutů na mezinárodní úrovni. Je zcela logické, že bez využití a kvalitního nastavení těchto institutů na mezinárodní úrovni není možné efektivně odčerpávat majetek pocházející z trestné činnosti dislokovaný v zahraničí.

175 mil. Kč
ZAJIŠTĚNÝCH
ZAHRANIČNÍMI
JEDNOTKAMI

249 mil. Kč
ZAJIŠTĚNÝCH
ZAHRANIČNÍM
JEDNOTKÁM

V roce 2020 FAÚ ve 13 případech požádal zahraniční partnerské finanční zpravodajské jednotky o provedení blokace peněžních prostředků, přičemž v zahraničí byla takto zajištěna celková částka odpovídající 175 mil. Kč. Oproti tomu FAÚ byl ze strany zahraničních partnerů o blokaci požádán ve 13 případech a zajistil částku ve výši 249 mil. Kč.

FAÚ zodpověděl celkem 377 dotazů od svých partnerských zahraničních jednotek, od kterých si vyžádal informace ve 190 případech.

Zahraniční finanční zpravodajské jednotky předaly Finančnímu analytickému úřadu 362 spontánních informací. Na základě výskytu zahraničního prvku v šetřených kauzách předal FAÚ 344 spontánních informací svým zahraničním partnerům.

377
ZODPOVĚZENÝCH
DOTAZŮ
ZE ZAHRANIČÍ

190
ZASLANÝCH
DOTAZŮ
DO ZAHRANIČÍ

362
SPONTÁNNÍCH
INFORMACÍ
ZE ZAHRANIČÍ

344
SPONTÁNNÍCH
DOTAZŮ
DO ZAHRANIČÍ

Strategická analýza

Strategická analýza je důležitou součástí analytické činnosti, neboť nabízí vyšší úroveň zobecnění zjištěných poznatků, analýzu trendů ML/TF a formulaci doporučení pro budoucí praktický či legislativní vývoj. Důrazné požadavky na výkon strategické analýzy deklaruje jak evropská legislativa, tak i FATF a MONEYVAL.

V roce 2020 realizoval FAÚ několik projektů strategické analýzy. Jednalo se o strategickou činnost na úseku CFT, dále uplatňování strategických postupů ve vztahu k poskytovatelům služeb spojených s virtuálním aktivem a konečně strategický projekt s názvem Fenomén tranzitních účtů a varianty řešení, který se dotýká nejen závažného fenoménu tranzitu legalizovaných peněžní prostředků přes bankovní systém České republiky, ale rovněž související profesionální legalizace výnosů z trestné činnosti a řešení případů praní peněz v případě absence zdrojové trestné činnosti. Realizační plán projektu byl publikován na webových stránkách FAÚ, stěžejní akce projektu (seminář / konference, publikace výsledků) proběhnou v roce 2021.

Ze strategického úhlu pohledu byl v roce 2020 jedním z dynamicky posilujících trendů v oblasti predikativní trestné činnosti rostoucí počet investičních podvodů. Zejména těch, jež se týkají drobných investorů do on-line obchodování s cennými papíry a kryptoměnami. V tomto směru je zřejmá souvislost mezi zvýšenou mírou využívání internetových služeb a on-line komunikace, která je výrazně ovlivněna současnou covidovou situací a investičním apetitem netypicky různorodé palety „drobných investorů“, kteří se nově díky zvýšené sociální izolaci rekrutují z širšího spektra obyvatelstva co do věku, tak i předchozí (často nulové) investiční zkušenosti. Dále je třeba zmínit také zvýšenou atraktivitu kryptoměn, zejména Bitcoinu, což bylo dáno jeho kontinuálně rostoucí hodnotou. Pachatelé, většinou ze zahraničí, využívající lokální infrastrukturu, např. call centra, na tuto situaci rychle zareagovali a ve zvýšené míře oslovovali své potencionální oběti prostřednictvím sociálních sítí, nevyžádaných telefonických hovorů a e-mailů s nabídkou výhodných investic. Běžně přitom používali nástrojů sociálního inženýrství či přímo manipulace. Typicky se jednalo o subjekty bez příslušné zákonné licence v České republice či EU a působící mimo dohledovou činnost finančních regulátorů (zejména České národní banky). Vstupní poplatky

se pohybovaly v řádech nižších jednotek tisíců korun. Výsledkem pak bylo nejen vylákání finančních prostředků do domnělého nákupu cenných papírů, ale také ovládnutí bankovních účtů obětí s vyvedením dostupných finančních prostředků, či dokonce i další zadlužení poškozeného v souvislosti s žádostmi o půjčky/úvěry, podanými přes internetové bankovníctví, s přístupovými údaji obětí. Potencionální investoři začali být také ve zvýšené míře ohrožováni zneužíváním některých investičních fondů dle §15 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů (ZISIF). Jedná se o sofistikovanější typ investičních podvodů, majících znaky Ponziho schématu, či „letadla“. Poškození navíc relativně dlouhou dobu nemusí mít žádné podezření na podvodné jednání ze strany investičního fondu. Škody způsobené tímto typem nezákonné aktivity jsou násobně větší než u předchozího typu případů. Lze předpokládat, že tento trend bude bohužel ve vzrůstající míře pokračovat i v roce 2021.

Co se týká dalších oblastí zdrojové trestné činnosti, lze i pro následující období predikovat výrazné zastoupení daňové trestné činnosti, CEO podvodů, dotačních podvodů, podvodných inzertních portálů, „romance“ podvodů a již tradičně velké množství neoprávněného získání online přístupu do internetového bankovníctví s následným vyvedením finančních prostředků z účtu. Z pohledu legalizačních technik lze i nadále očekávat využívání tranzitních účtů, investice do tuzemských i zahraničních nemovitostí, zakládání účtů na falešnou či odcizenou identitu a zneužívání virtuálních aktiv a hotovostních transakcí.

Skutečné příběhy

„Kniha bez příběhu je jako člověk bez duše.“

Stephen King

Vyvedení prostředků z podnikání

Vietnamský občan realizující podnikatelskou činnost na území České republiky odesílal prostřednictvím poskytovatelů platebních služeb finanční prostředky do Vietnamu dalším fyzickým osobám, s nimiž byl v příbuzenském vztahu. Odesílané prostředky byly u zprostředkovatelů vkládány v hotovosti a transakce byly deklarovány jako dar nebo podpora rodiny. Po nějaké době a kumulaci určité finanční částky ve Vietnamu mu však byly tyto peněžní prostředky zasílány zpět, a to již na jeho osobní účet s tím, že se jedná o dar rodiny za účelem pořízení nemovitosti v České republice. Šetřením bylo zjištěno, že tyto finanční prostředky, původně pocházející z podnikatelské činnosti, byly popsány transferem z podnikání vyvedeny, aniž by uvedený podnikatel dostál svým daňovým povinnostem, čímž došlo k legalizaci těchto prostředků s konečným umístěním v koupi nemovitosti. Po provedeném šetření FAÚ bylo následně podáno trestní oznámení pro podezření z legalizace výnosů z trestné činnosti a zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby.

Příčinlivá turistka

Vízová turistka z jedné východoevropské země se při návštěvě České republiky stala statutárním orgánem tuzemské společnosti, pro kterou hbitě založila bankovní účty. Okamžitě po založení účtů začalo docházet k mezinárodnímu transakčnímu toku, který hrubě neodpovídal deklarované podnikatelské činnosti společnosti, a to jak svým rozsahem, tak i svým směřováním. Transakční tok byl doložen pochybnou fakturací, kterou však nebylo možno vzhledem k destinacím nikterak ověřit. Zvrat v šetření nastal po vytěžení aplikace, sledující námořní dopravu, kdy loď s deklarovaným nákladem směřovala místo do Evropy do Jižní Ameriky. Na účtech společnosti byla zajištěna částka ve výši 80 mil. Kč a bylo podáno trestní oznámení.

Západoafrické výběry z bankomatů

V rámci činnosti FAÚ byl detekován značný nárůst podvodného jednání ke škodě důvěřivých osob, které reagovaly na inzerované nabídky na internetu a sociálních sítích na zajištění širokého spektra činností od např. sjednání nebankovních půjček, úvěrů a jiných finančních produktů, přes finanční příspěví na např. zřízení sbírek uměleckých děl pro zahraniční muzea, až po nabídky projednání a zajištění nečekaného dědictví v zahraničí s tím, že po navázání bližšího kontaktu se zájemci o tyto služby či činnosti vždy následovala v různých fázích probíhající komunikace výzva k úhradě různých poplatků, pojištění či jiných smyšlených nákladů, spojených s obstaráním toho

kterého konkrétního produktu. Takto vylákané finanční prostředky pak podvedené osoby v dobré víře zasílaly na jim doporučené bankovní účty, které však u tuzemských bank nebyly vedeny ve prospěch společností, jež by měly zajistit a poskytnout slibované produkty, ale ve prospěch jiných fyzických osob, které, aniž by o tom měly údajně konkrétní povědomí, byly rovněž součástí podvodného jednání, neboť ke svým účtům poskytl (pravděpodobně pod slibem zajištění finanční provize či jiného benefitu) přístupové údaje, mnohdy včetně platebních karet, třetím osobám, aniž by znaly jejich totožnost a aniž by tušily, že se jedná o podvodníky, kteří celé podvodné schéma uvedli v činnost. Zvláštností podvodného schématu bylo, že výnosy z trestné činnosti byly vybírány z ATM ve státu západní Afriky (Benin) prostřednictvím platebních karet. Majitelé účtů, ke kterým tyto platební karty náležely, potom často argumentovali informací, že jejich příbuzný v této zemi pracoval a výběry prováděl pro zajištění svého živobytí.

Rychlá reakce

FAÚ v roce 2020 obdržel urgentní žádost od zahraniční partnerské jednotky ohledně osoby, která je v zahraničí šetřena v souvislosti se zvlášť závažnou trestnou činností související s organizovanou činností osob a společností, podílejících se na daňové trestné činnosti velkého rozsahu. Tato osoba byla hlavním organizátorem vytvoření karuselového řetězce zahraničních společností sídlících v zemích EU, prostřednictvím něhož docházelo k neodvádění a krácení DPH a neoprávněnému čerpání odpočtů DPH, pocházejících z obchodování s pohonnými hmotami. Část výnosů z této trestné činnosti byla převedena na bankovní účet této osoby vedený v České republice. Zahraniční partnerská jednotka požádala o součinnost v této věci a o zajištění finančních prostředků na bankovním účtu, který byl detekován v souvislosti s touto trestnou činností a následnou legalizací výnosů z této trestné činnosti. Ze strany FAÚ bylo přistoupeno k blokaci finančních prostředků (výnosu z trestné činnosti) na tomto bankovním účtu, podáno trestní oznámení a vyrozuměna zahraniční partnerská jednotka. Celkem bylo zajištěno cca 104 mil. Kč.

Smršť ochranných pomůcek

Celosvětově rozšířená pandemie koronaviru se všemi svými mutacemi dopadla v roce 2020 i na Česko a přinesla s sebou řadu nových výzev v oblastech ochrany obyvatel, rozhodování o udržitelnosti ekonomiky i zachování alespoň určité kvality soužití společnosti. Šetření oznámení podezřelých obchodů se týkalo i některých podnikatelů původem z Asie, nyní již rezidentů v České

republice. Ti si nové výzvy překládali jako „nové možnosti“ využívajíc přitom společenské poptávky po ochranných prostředcích (roušky, respirátory, ochranné rukavice i jednorázové obleky), poptávka reflektovala i masivní působení leckdy zavádějící reklamy a nevyváženého informačního zpravodajství. Ochranné prostředky nakupované v zahraničí (např. Turecko, Španělsko, SRN) byly opakovaně prodávány za násobky pořizovacích cen českým subjektům, včetně e-shopů a domovů pro seniory, významná část směřovala na Slovensko. Zboží zpravidla nemělo EU certifikaci. Skokové nárůsty obrátů, daňové odvody neodpovídající reálným obrátům, vysoký podíl hotovostních obrátů, neodpovídající celní výkazy, neochota spolupracovat s bankami provádějícími zákonnou kontrolu klientů a chyby v předkládaných fakturačních dokumentech, vedly k poskytnutí relevantních informací orgánům Finanční a Celní správy České republiky i dalším příslušným institucím.

Pracovní síla

Nelegální zaměstnávání pracovníků, zejména ze zahraničí a nejvíce ze zemí tzv. východního bloku, má kromě porušování zákona o zaměstnanosti a dalších zákonů významné negativní dopady na státní rozpočet, kdy doprovodným finančním aspektem je vyplácení těchto pracovníků výhradně v hotovosti. Právě časté a objemově významné výběry hotovosti z bankovních účtů FAÚ prověřoval v loňském roce v nezanedbatelném množství případů. Neplacení odvodů zaměstnavatelem na sociální a zdravotní pojištění pro něj znamená ušetření značného objemu prostředků, když celkem zaměstnavatel i zaměstnanec mají platit odvody ve výši téměř 45 % z objemu mezd. Kromě legalizace výnosů z daňové trestné činnosti se firmy nelegálně zaměstnávající pracovníky mnohdy dopouštějí i jiných trestných činů, jako jsou např. trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti a soukromí, a to i v rámci organizovaných zločineckých skupin. Finanční analytický úřad podal v souvislosti s pracovní silou řadu trestních oznámení.

Úvěrový podvod advokáta

V průběhu šetření podezřelého obchodu bylo zjištěno, že osoba podnikající jako advokát požádala banku o úvěr na refinancování úvěru poskytnutého jinou bankou. Při porovnání údajů uvedených žadatelem o úvěr a zjištěních během šetření vzniklo podezření, že advokát uvedl nepravdivé údaje, týkající se jeho majetkových a osobních záležitostí, které mohly mít vliv na splácení poskytnutého úvěru. Dále bylo zjištěno, že výše uvedený prodal podíl v obchodní korporaci

a tento příjem neuvedl do daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob, přestože nebyl dodržen časový test pro osvobození od daně z příjmů fyzických osob. Výsledkem šetření bylo podání trestního oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu úvěrový podvod a daňové trestné činnosti.

Neodolatelné investiční nabídky ze zahraničí

Finanční analytický úřad při své činnosti identifikoval off-shore subjekt, ovládaný společností registrovanou na tichomořském souostroví Vanuatu, který se prezentoval jako obchodník s cizími měnami, cennými papíry, kryptoměnami, komoditami atd. Své služby nabízel jednak prostřednictvím svých webových stránek a přidružených mobilních aplikací a dále pak přes své obchodní zástupce, kteří kontaktovali své potenciální klienty přes sociální sítě a nevyžádané e-maily. Zákazníky oslovoval také v České republice a to prostřednictvím česky hovořících zástupců. K provozování své činnosti však tento subjekt neměl ani na území České republiky, EU ani jinde příslušné povolení či licenci k poskytování nabízených služeb. Zároveň tak jeho činnost nebyla jakkoliv zákonně regulována v rámci finančního trhu. Zástupci uvedené společnosti své potenciální „klienty“ buď informovali o tom, že vyhráli možnost být zařazeni mezi 45 osob, za které bude investice provádět počítač, případně jim přímo nabídli možnost investic. Vstupní investiční částka byla stanovena na 250 € nebo 7 000 Kč. Další vklady pak závisely na investičním apetitu klienta. Zájemci byl přidělen makléř či investiční poradce, který pak byl s klientem nadále ve styku. V průběhu komunikace různými manipulativními technikami získával makléř přístupové údaje k internetovému bankovníctví klienta, kopii jeho osobních dokladů, platebních karet apod. Klienta následně navedl k instalaci počítačového programu umožňujícího dálkový přístup k počítači a prostřednictvím tohoto kanálu a poskytnutých informací pak přistupoval na bankovní účet klienta, ze kterého prováděl platby. V některých případech dokonce bez vědomí klienta žádal prostřednictvím internetového bankovníctví o půjčky. Klienti se reálně žádného zhodnocení nedočkali, navíc byli opakovaně žádáni o doplňování finančních prostředků na svůj účet. Finanční prostředky z účtů klientů byly převáděny přímo či prostřednictvím bankovních účtů bílých koní do zahraničí k nákupu kryptoměn. Škoda způsobená tímto podvodným jednáním dosáhla několika milionů korun, šetření bylo ukončeno podáním trestního oznámení.

Podvodný e-shop klasického stříhu

V červenci 2020 podal FAÚ trestní oznámení ve věci účtu, který byl kreditován příchozími platbami od desítek fyzických osob, kdy tyto kredity byly označeny jako platby za zboží, zejména za vstupenky, deskové a počítačové hry, vstupenky na koncerty a jiné zboží, přičemž na základě šetření bylo zjištěno, že deklarované zboží nebylo nikdy adresátům dodáno. Po přijetí finančních prostředků na inkriminovaný účet přestal příjemce platby s poškozenými osobami komunikovat. Postupně bylo zjištěno, že osoba podvodníka měla takovýchto účtů založeno více u mnoha bankovních institucí a v případě, že došlo k odhalení jednoho podvodného účtu, k podvodnému jednání výtečník užil účet další. Takovýmto jednáním se nepoctivec za krátké časové období obohatil o desítky tisíc korun, pocházejících od důvěřivých platících, které obratem užil pro svou vlastní potřebu. FAÚ na podvodníka podal několik trestních oznámení.

Nepovolená sbírka

Soubor novinářských článků o náhle osiřelých sourozencích vyvolal svého času mezi veřejností veliký ohlas a soucit. Iniciativou jedné soukromé osoby byla na sociálních sítích prezentována žádost o zasílání finanční podpory pro domněle osiřelé děti. Vlna lidské solidarity tak byla směřována na nově zřízený osobní účet, kam za velice krátkou dobu přinesla částku přesahující 1.3 mil. Kč. Okolnosti případu předkládaného veřejnosti však byly natolik nevěrohodné, že byla přijata opatření k zamezení nakládání se zůstatkem účtu a připisování dalších plateb. Informace o této nepovolené sbírce byly předány orgánům činným v trestním řízení.

Výhodné kompenzační bonusy

FAÚ podal trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu, případně zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, přičemž část jednání byla spáchána v době vládou České republiky vyhlášeného nouzového stavu. Nelegálního jednání se měly dopustit dvě české obchodní společnosti, které neoprávněně jménem třetích OSVČ, většinou vietnamské národnosti, vylákaly od příslušných Finančních úřadů napříč Českou republikou platby kompenzačních bonusů pro podnikatele, čímž byla České republice způsobena značná škoda v celkové výši 1 665 800 Kč. Věc stále šetří orgány činné v trestním řízení a FAÚ s nimi nadstandardně spolupracuje i v rámci další vlny výplaty kompenzačních bonusů.

Mezinárodní spolupráce

Šetřením FAÚ ve spolupráci se zahraničními partnerskými finančními zpravodajskými jednotkami (FIU) byl zjištěn předem připravený řetězec bankovních účtů, na které byla směřována podvodně vylákaná platba v celkové výši více než 630 000 €. Na základě podvodně upravené e-mailové komunikace poškozená evropská společnost odeslala platbu určenou na nákup nemovitosti na účet v evropské bance, odkud byla platba dále směřována na bankovní účet vedený v jednom z asijských států. Následně byla část takto podvodně vylákaných peněžních prostředků směřována na účet slovenské obchodní korporace v české bance. Na základě vzájemné operativní spolupráce FAÚ, zahraničních FIU, Interpolu a dalších zainteresovaných subjektů se značnou část podvodně vylákaných peněžních prostředků, které byly směřovány na český bankovní účet, podařilo zajistit. Ze strany FAÚ bylo podáno trestní oznámení.

Katalogové podvody

FAÚ od roku 2018 prováděl šetření jak k právníkům osobám se sídlem v České republice, tak k osobám slovenské národnosti, mezi kterými existovala personální propojenost a které byly zapojeny do tzv. „katalogových podvodů“. Jednalo se o organizovanou skupinu osob, tzv. „bílých koní“, ze sociálně slabých vrstev obyvatelstva žijících na Slovensku. Peněžní prostředky byly od právníků či fyzických osob vymáhány pod výhrůžkou soudního exekutora, obstavení jejich účtů a nutnosti hradit zcela nesmyslné náklady exekuce. Údajné exekuce byly často vedeny ve prospěch smyšlených společností, a údajní soudní exekutoři byli fiktivní. V této věci byly vystavovány i padělané daňové doklady, které měly deklarovat vyúčtování reklamních či marketinkových služeb. Tyto reklamní služby však nebyly v žádných veřejných zdrojích prezentovány, natož klientem objednány. Peněžní prostředky, které byly takto podvodně vylákány, byly téměř v plné výši odčerpávány na Slovensko, kde byly ve velké míře vybírány v hotovosti prostřednictvím ATM. Za období let 2018 až 2020 se řada poškozených rozrostla na desítky tisíc a částka, která byla takto podvodně vylákána, již v současné době činí několik desítek milionů korun. FAÚ v této věci podal desítky trestních oznámení spolu se zajištěním peněžních prostředků na zájmových účtech.

Phishingové útoky s virtuálním koncem

Finanční analytický úřad vedl šetření v souvislosti s případem, kdy bylo zjištěno napadení celé řady bankovních účtů jedné z českých bank phishingovým útokem, kdy poškozené fyzické osoby

zadaly přihlašovací údaje ke svému internetovému bankovníctví do falešného přihlašovacího profilu. Na základě zneužití těchto přihlašovacích údajů došlo k odčerpání peněžních prostředků z celé řady účtů. Tyto peněžní prostředky byly směřovány na předem připravené tzv. „spící“ bankovní účty fyzických osob cizí státní příslušnosti, odkud byly peněžní prostředky dále přeposílány na účty obchodníků s virtuálním aktivem, převážně bitcoiny. FAÚ vydal rozhodnutí o blokaci peněžních prostředků na účtech, u kterých bylo šetřením zjištěno, že se na nich nachází prostředky pocházející z účtů napadených hackerským útokem, a v jednom případě i o zajištění prostředků na adrese virtuální peněženky. Tímto jednáním byla způsobena škoda přesahující částku 2 200 000 Kč, která je aktuálně řešena v trestním řízení.

Podezřelé pojistky

FAÚ šetřil finanční transakce na účtu fyzické osoby, na který byly zasílány finanční prostředky z několika pojišťoven. Bylo zjištěno, že se jedná o vyplácení pojistných plnění na základě sjednaného životního pojištění, jehož součástí bylo i úrazové pojištění více fyzických osob. Analýzou získaných informací bylo zjištěno, že pojistná plnění byla vyplácena na základě fiktivních nebo předstíraných úrazů stejného charakteru (úrazy dolních končetin), ke kterým pravděpodobně nikdy nedošlo. Osoby, které uplatňovaly pojistná plnění, měly trvalý pobyt v různých částech České republiky, avšak lékařské zprávy byly vystavovány pouze v jedné nemocnici převážně jedním lékařem. Formuláře pojistných událostí byly vyplňovány stejným písmem, pravděpodobně stejnou osobou. Takto získané finanční prostředky z pojistných plnění byly ihned po připsání na bankovní účet hlavního organizátora vybírány v hotovosti pravděpodobně za účelem rozdělení se o výnosy z trestné činnosti, pocházející v tomto případě z pojistných podvodů, zúčastněným osobám v organizované skupině. Celková škoda přesáhla 600 000 Kč. Na základě těchto skutečností podal FAÚ trestní oznámení.

Pochybný prodej zahraničních akcií

Tuzemská banka zpracovávala ve prospěch svého klienta – kyperské společnosti s ruským beneficiárním vlastníkem, prodej několika milionů akcií izraelské obchodní společnosti (zaknihované emise akcií v elektronické podobě), prostřednictvím sofistikovaného schématu finančních transakcí na účtech rizikových subjektů, usídlených v offshore destinacích a postsovětských zemích, nebo disponujících vysoce negativním mediálním profilem. Klient jako platební tituly bankovních operací deklaroval smlouvy o převzetí a postoupení pohledávky

(za další kyperskou společností) a smlouvy o vzájemných půjčkách mezi zúčastněnými zahraničními fyzickými a právníckými osobami. FAÚ investigací zpochybnil deklarovaný původ prostředků včetně předložené smluvní dokumentace a současně zjistil, že se v daném případě jedná o nadhodnocený prodej akcií bez zjevného ekonomického opodstatnění. FAÚ uplatnil odklad splnění příkazu klienta k manipulaci s akciemi izraelské společnosti, deponovanými na omnibus (majetkovém) účtu tuzemské banky v zahraničí a ve věci podal trestní oznámení.

Dovolená na chalupě neproběhla

Na banku se obrátila klientka s tím, že od banky obdržela vyrozumění o otevření účtu, který však nezakládala. Při následném šetření sdělila, že své doklady poskytla při žádosti o nebankovní půjčku prostřednictvím sociálních sítí. Analýzou transakcí na předmětném účtu bylo zjištěno, že na něm probíhaly platby za pronájem konkrétní horské chalupy v atraktivním místě, jež byla nabízena na internetovém portále. Na webových stránkách byly nalezeny fotografie a údaje k poloze objektu s uvedením kontaktu na pronajímatele. Po vyhodnocení těchto informací a faktury, kterou dodal jeden z poškozených klientů, bylo potvrzeno, že se jedná o podvodně vylákané platby za pronájem neexistující nemovitosti prostřednictvím zneužití identity. FAÚ reagoval blokadou finančních prostředků a podáním trestního oznámení.

Praní špinavých peněz z Ruska

Šetřením podezřelého obchodu na účtech tuzemské právnické osoby byly detekovány vysoké příchozí platby z účtů, vedených v Ruské federaci. Zdroj prostředků byl detekován v Ruské federaci, a to na základě spolupráce s partnerskou zahraniční finanční zpravodajskou jednotkou, která popsala i potenciální zdrojovou daňovou trestnou činnost. Prostředky měly být dále organizovanou skupinou umístěny v evropském prostoru, a to tím způsobem, že po konverzi na jinou měnu měly být přeposlány prostřednictvím tuzemského účtu na švýcarský účet vedený pro tzv. „offshorovou“ společnost. K zamezení v pokračování legalizace výnosů z trestné činnosti FAÚ zajistil prostředky možnému spolupachateli na jeho účtech, a to ve výši převyšující částku 700 mil. Kč.

Legalizace zahraničních podvodných transakcí

FAÚ šetřil případy transferů finančních prostředků do zahraničí prostřednictvím společností - poskytovatelů peněžních služeb. Tyto případy mají shodný scénář. Do zasilatelské společnosti se

dostaví klient s požadavkem odeslání finančních prostředků do zahraničí. Prostředky jsou směřovány do východní Evropy nebo zemí bývalého Sovětského svazu. Při jednání je klient nejistý, není schopen sdělit zdroj odesílaných prostředků, následně uvádí různé důvody, vyplývající z plnění jeho pracovních povinností, které údajně vyplývají z pracovní smlouvy se zahraničním zaměstnavatelem, a které spočívají v odesílání finančních prostředků zaměstnavatele, přijatých ze zahraničí, na svůj osobní účet pro tento účel, v převážné míře, nově založený. Po přijetí prostředků dochází k jejich okamžitému výběru prostřednictvím platební karty a odeslání do zahraničí. Následně je klient schopen předložit pracovní smlouvy se zahraničním subjektem, uzavřené prostřednictvím internetu a doručené e-mailovou korespondencí. Jako pracovní odměna mu slouží 10 až 15% srážka z přijatých prostředků ze zahraničí. Při kontrole příslušného účtu je zjištěno, že prostředky kreditované na jeho účet ze zahraničí jsou zahraniční bankou označeny za podvodné. Trestní oznámení pro podezření z legalizace výnosů z trestné činnosti v podobě prostředků, pocházejících z krádeží z bankovních účtů v zahraničí, je většinou pro tyto osoby při následném výslechu na Polici ČR překvapením.

Starostlivý noční bankéř

FAÚ v roce 2020 šetřil rozsáhlý případ tzv. vishingových podvodů na klienty bank s typickým scénářem. Pachatel uvedených podvodů v nočních hodinách telefonuje vytipovanému klientovi. Představí se jako bankéř jeho banky s tím, že banka aktuálně zaznamenala podezřelé debetní transakce na jeho bankovním účtu. Během rozhovoru využívá moment překvapení, noční hodinu a obavu klienta, že přichází o finanční prostředky. V rámci hovoru pachatel zjišťuje klíčové informace k bankovnímu účtu a přístup do elektronického bankovníctví. V okamžiku, kdy zjistí banku klientova účtu, se stává bankéřem právě jeho banky. Nedovoluje klientovi se aktuálně přihlásit na jeho účet, a to z důvodu, že jeho účet byl právě s vysokou pravděpodobností kompromitován. Tím si klient není schopen ověřit, že ve skutečnosti k žádnému napadení jeho účtu nedošlo. Pachatel pak pod záminkou zastavení odchozích plateb vyláká od klienta přihlašovací údaje, aktivuje mobilní bankovníctví prostřednictvím ovládaného telefonu a finanční prostředky obratem převede na jím ovládaný účet. Často s těžko uvěřitelnou legendou následně požádá jinou osobu, zda si k ní může převést finanční prostředky, které chce ihned v nočních hodinách vybrat v hotovosti, přičemž za tuto službu slíbí či poskytuje menší částku. Kontaktovaná osoba, která v nočních hodinách umožní převedení finančních prostředků neznámého původu na svůj účet, je obratem v noci vybere za drobnou provizi a předá pachateli, mnohdy i vkladem peněz do ATM virtuálních aktiv a přeposláním foto QR kódů. Je účelné zdůraznit, že činností takto spolupracující osoby není vyloučena její trestněprávní odpovědnost.

Zneužití koronakrize

Fyzická osoba využila na jaře 2020 vypuknutí koronavirové krize a celonárodní poptávky po zdravotnických rouškách a v průběhu necelých tří dnů získala na svůj účet cca 50 000 Kč na základě příslibu dodání roušek, který prezentovala na k tomuto účelu vytvořených internetových stránkách, které budily zdání standardního e-shopu. Cena za jednu roušku byla v té době osobou stanovena na 100 Kč. Díky rychlé spolupráci FAÚ, Policie ČR a banky, ve které byl veden podvodný účet, bylo podvodné jednání rychle odhaleno a podvodně získané peněžní prostředky byly zajištěny dříve, než je pachatel stihl použít pro svou potřebu.

Zmařený pokus o ICO podvod

Právník osoba na webových stránkách prezentovala, že je vlastníkem projektu, který spočívá ve vývoji nové technologie výroby aktivního uhlí pro filtraci, která nebude založena na ekologicky nešetrném běžném postupu výroby aktivního uhlí tzv. karbonizací, a na tento postup vlastní příslušné patenty. Společnost se na webových stránkách prezentovala jako subjekt, který se dlouhodobě zabývá rozsáhlými vědeckými projekty v oblasti zelených technologií a spolupracuje s jednou z univerzit sídlících v České republice. Na webových stránkách byla nabízena možnost investování do této nové technologie. Společnost si v České republice založila jak bankovní účty, tak se pokusila otevřít si platební účty u společnosti poskytující platební služby malého rozsahu, aby investoři mohli investovat tzv. formou ICO (initial coin offering), která spočívá ve vydání nového digitálního tokenu v protokolu/systému Ethereum. Veškeré informace prezentované na webových stránkách společnosti se v průběhu šetření ukázaly jako nepravdivé, měly pouze nalákat potencionální investory. Společnost tak nakonec prostřednictvím bankovních a platebních účtů vedených v České republice žádné investice nezískala, a banka se společností ukončila smluvní vztah. O aktivitách společnosti také byly vyrozuměny orgány činné v trestním řízení i další oprávněné státní orgány.

Plané sliby vysokého zhodnocení

FAÚ podal trestní oznámení pro podezření ze spáchání zvlášť závažného zločinu podvodu dle § 209 odst. 1, odst. 5 trestního zákoníku a následné legalizace výnosů z této trestné činnosti, kdy jednatel české s. r. o. (ročník 1996) nabízel prostřednictvím této společnosti, která byla tzv. „alternativním fondem“ ve smyslu § 15 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, a nabízela potenciálním investorům značné

a nereálné zhodnocení vložených finančních prostředků ve výši 30 až 100 % prostřednictvím investic na světových burzách. Z výpisů z účtů této společnosti vyplývalo, že společnost přijala k dalšímu zhodnocení prostředky převyšující 1 miliardu Kč, přičemž s takto svěřenými prostředky nebylo nakládáno tak, aby byly dále zhodnocovány. Prostředky byly používány na nákupy luxusních automobilů a zboží, nemovitostí v České republice i v zahraničí, vybírány v hotovosti, převáděny na soukromé účty jednatele společnosti a dalších zapojených osob (spolupachatelů), byly z nich hrazeny luxusní rekreační zahraniční cesty apod. Společnost současně vyplácela i deklarované značné zhodnocení, přičemž z transakcí na účtech společnosti bylo zřejmé, že toto zhodnocení je vypláceno výhradně z nově přichozích vkladů.

Ze všech zjištěných skutečností bylo dovozeno podezření, že další vkladatelé – nalákání vysokým zhodnocením vkladů předchozích vkladatelů – vytvářejí pouze podmínky pro další (delší) působení od počátku podvodného obchodního modelu, kdy na konci celé operace nebudou již tyto vklady vůbec zhodnocovány, pozdější investoři neobdrží slibované výnosy ani již vložené prostředky a velmi pravděpodobně nestačí o jejich výplatu před samotným pádem obchodního modelu ani požádat. Činnost tak vykazovala typické znaky Ponziho schématu. Finanční analytický úřad následně zamezil dalšímu nakládání s výnosy z této trestné činnosti na účtech ve výši přesahující 1 miliardu korun. V rámci rozsáhlé realizace byly obviněny tři osoby ze zvlášť závažného zločinu podvodu spáchaného ve spolupachatelství, v rámci trestního řízení byl zajištěn movitý i nemovitý majetek přesahující 1,3 miliardy korun v podobě peněžních prostředků, nemovitostí, vozidel a dalších cenností. Celková způsobená škoda, kterou utrpělo několik tisíc poškozených osob, byla prozatím vyčíslena na více než 2,3 miliardy korun. Věc je dále předmětem trestního řízení a obviněným osobám hrozí trest odnětí svobody až na 10 let.

Mezinárodní aktivity a legislativní činnost

„Čím více přátel ve světě máme, tím lépe pro nás i pro celý svět.“

Konrad Adenauer

Pozornost a činnost Finančního analytického úřadu v legislativní oblasti byla v roce 2020 zaměřena zejména na průběh legislativního procesu projednávání návrhu novely AML zákona a souvisejících právních předpisů. Legislativní proces se dostal do své finální fáze, když na počátku roku 2020 prošel návrh novely AML zákona pracovními skupinami Legislativní rady vlády a Legislativní radou vlády. V červnu dorazil návrh právního předpisu do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a následně v říjnu do Senátu Parlamentu České republiky, který jej s pozměňovacími návrhy vrátil zpět do Poslanecké sněmovny. Poslanecká sněmovna však setrvala na svém původním návrhu a novela AML zákona putovala k podepsání prezidentu republiky. Zákon byl prezidentem republiky podepsán dne 4. 12. 2020 a následně dne 17. 12. 2020 vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem 527/2020 Sb.

Příprava novely AML zákona byla zahájena již v roce 2018, když hlavním impulsem k této přípravě bylo přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. 5. 2018, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. 5. 2015, o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES, a kterou se mění směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU (dále jen „5. AML směrnice“). Novela měla dále reflektovat jak požadavky 5. AML směrnice, tak doporučení Výboru MONEYVAL uvedená ve Zprávě z pátého kola vzájemného hodnocení České republiky ve věci prevence praní peněz a boje proti financování terorismu. Finanční analytický úřad rovněž do návrhu předpisu promítnul požadavky z praxe.

Zákon č. 527/2020 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2021, změnil podobu AML zákona významným způsobem, a to zejména ve vztahu k povinným osobám. Nejzásadnější změnami, které tento zákon přinesl, je rozšíření okruhu povinných osob, a to především v části týkající se obchodování s nemovitostmi či obchodování s uměleckými díly. Za povinnou osobu je nově výslovně označen svěřenský správce. Změny, které se dotknou všech povinných osob, byly provedeny v ustanoveních týkajících se identifikace a kontroly klienta, konkrétně došlo k zavedení institutu zesílené identifikace a kontroly klienta a rozšíření možností využívání dálkové identifikace pro širší okruh povinných osob. Vzhledem k tomu, že bylo České republice dlouhodobě vytýkáno, že AML zákon nestanoví při porušení povinností dostatečně vysoké a odrazující sankce, došlo rovněž k významným změnám v části týkající se přestupků, mimo navýšení peněžitých sankcí

rovněž k zavedení sankcí nových. V oblasti správního dozoru došlo k výraznému rozšíření dohledových pravomocí Finančního analytického úřadu vůči tzv. právníckým profesím.

Legislativním procesem procházel zpočátku ruku v ruce s návrhem novely AML zákona rovněž návrh zcela nového zákona o evidenci skutečných majitelů. Problematika skutečného majitele, která byla dlouhá léta pokryta AML zákonem, jehož působnost do značné míry přesahovala, je nyní vyčleněna do samostatného zákona. Zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů, byl prezidentem republiky podepsán dne 22. 1. 2021. Tento zákon nabyde účinnosti dne 1. 6. 2021. Nejzásadnější změnou, kterou tento zákon přinese, je veřejné zpřístupnění údajů o skutečných majitelích a sankce za nezapsání skutečného majitele do této evidence. Cílem uvedeného mechanismu je přispět k transparentnosti právníckých osob a k naplnění evidence tak, aby plnila funkci plnohodnotného a důvěryhodného informačního zdroje, a to nejen pro povinné osoby a orgány veřejné moci, ale v případě potřeby rovněž pro veřejnost. Zákon o evidenci skutečných majitelů je v gesci Ministerstva spravedlnosti České republiky.

Zákon, který rovněž zasáhl do současné podoby AML zákona, je zákon č. 49/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Na základě tohoto zákona bylo do AML zákona včleněno nové ustanovení § 8a, které zavádí další možnost identifikace bez fyzické přítomnosti klienta. Elektronická identifikace by měla být v porovnání s dalšími metodami identifikace na dálku bezpečnější, a to zejména z toho důvodu, že při ní dochází k ověřování identifikačních údajů ze základních registrů vedených veřejnou správou.

Finanční analytický úřad vydal v roce 2020 dva zcela nové metodické pokyny, a to metodický pokyn č. 7 ze dne 9. 10. 2020, který je zaměřen na opatření proti politicky exponovaným osobám, tedy osobám, které mohou představovat potencionálně vyšší riziko spojené s legalizací výnosů z trestné činnosti a financováním terorismu. V souladu s požadavky tzv. AML směrnice je součástí metodického pokynu vnitrostátní seznam funkcí politicky exponovaných osob. Metodický pokyn č. 8 ze dne 9. 10. 2020 je pak zaměřen na problematiku kopírování průkazů totožnosti pro účely AML zákona, které Finanční analytický úřad s ohledem na následné zefektivnění potencionálního šetření podezřelého obchodu dlouhodobě doporučuje.

Zapojení ČR do projektu „Zvyšování efektivity režimu boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu v České republice“

Dne 29. 6. 2020 došlo k oficiálnímu zahájení projektu „Zvyšování efektivity režimu boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu v České republice“, který je v rámci Programu na podporu strukturálních reforem podporován Evropskou komisí a na národní úrovni je realizován ve spolupráci s Radou Evropy. Účelem tohoto dvouletého projektu, kde je hlavním koordinátorem FAÚ, je pomoci České republice s odstraněním nedostatků v oblasti opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu (dále „AML/CFT“). Tyto nedostatky plynou nejen z hodnotící zprávy České republiky z 5. kola hodnocení Výborem Rady Evropy MONEYVAL, která byla přijata v prosinci 2018, ale též z praxe. Projekt bude zaměřen na reformu vybraných AML/CFT oblastí a na posílení spolupráce a prosazování AML/CFT opatření. Jeho přínosem bude také výstup využitelný pro přípravu sektorových hodnocení rizik a tvorbu metodických pokynů a dále konání školení pro kompetentní orgány a povinné osoby. České republice bude poskytnuta expertní pomoc od Rady Evropy, která mimo jiné vychází ze zavedené praxe a zkušeností jiných členských států v těchto oblastech, zejména v souvislosti s nastavením a prosazováním AML/CFT opatření.

Projekt „Zvyšování efektivity režimu boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu v České republice“ se zaměřuje zejména na tyto vybrané oblasti:

- ML/FT rizika v oblasti licencování a vstupu na trh ve vztahu k vybraným povinným osobám;
- pochopení ML/FT rizik ze strany neziskového sektoru;
- právnické profese a vymezení jejich činnosti, kde mají status povinné osoby, detekce ML/FT rizik spojených s touto činností;
- shromáždění materiálů a know-how pro tvorbu národního hodnocení rizik v oblasti zbraní hromadného ničení a jejich financování.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Finanční analytický úřad v souladu s ustanovením § 18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), zveřejňuje následující údaje o své činnosti v oblasti poskytování informací podle tohoto zákona:

FAÚ obdržel v roce 2020 šest žádostí o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím. FAÚ vydal v roce 2020 v souladu s ustanovením § 11 odst. 4 písm. e) zákona o svobodném přístupu k informacím čtyři rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace (jedním z těchto rozhodnutí byla vyřízena žádost doručená FAÚ dne 26. 12. 2019), a dále dvě rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti. Jedné žádosti o poskytnutí informace bylo v plném rozsahu vyhověno. Proti žádnému rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti nebylo podáno odvolání, tudíž žádné z těchto rozhodnutí nedospělo do stádia soudního řízení.

FAÚ v roce 2020 neposkytoval žádné výhradní licence. FAÚ neobdržel žádnou stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace dle ustanovení § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím.

Pro úplnost uvádíme, že na základě ustanovení § 11 odst. 4 písm. e) zákona o svobodném přístupu k informacím může FAÚ jako povinný subjekt odmítnout poskytnout informace o své činnosti podle AML zákona nebo podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Uvedeným ustanovením je reflektována specifická povaha činnosti FAÚ, když ten v souladu s ustanovením § 29c AML zákona plní funkci finanční zpravodajské jednotky České republiky.

Proces plnění doporučení Výboru MONEYVAL Rady Evropy

V únoru 2019 Výbor expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu Rady Evropy (MONEYVAL) zveřejnil zprávu z 5. kola hodnocení České republiky. Zpráva byla výsledkem hodnocení, které bylo zaměřeno na plnění mezinárodních standardů v oblasti AML/CFT, které vyplývají z Doporučení Finančního akčního Výboru (FATF) z roku 2012. Výbor MONEYVAL ve zprávě identifikoval nedostatky českého AML/CFT systému. K odstranění těchto nedostatků byl vypracován Akční plán pro plnění doporučení vyplývajících z 5. kola vzájemného hodnocení České republiky v oblasti prevence praní peněz a boje proti financování terorismu, který reflektovalo usnesení vlády č. 488 z 8. 7. 2019.

Hodnocení Výborem MONEYVAL po přijetí uvedené zprávy neskončilo. Česká republika byla zařazena do intenzivnějšího procesu vyhodnocování plnění Doporučení FATF. Tento proces následuje po prvotním hodnocení a spočívá v trojím následném hodnocení, které na roční bázi průběžně zkoumá, jak se danému státu daří odstraňovat zjištěné nedostatky.

Česká republika prošla prvním následným hodnocením v roce 2020. Protože je FAÚ pověřen koordinací hodnocení i vedením české delegace ve Výboru MONEYVAL, zastupoval Českou republiku v průběhu následného hodnocení a koordinoval činnost ostatních resortů při přípravě nezbytných podkladů.

Celý proces začal v lednu 2020, kdy Česká republika formálně požádala o zvýšení hodnocení těch Doporučení FATF, u kterých se jí na základě Akčního plánu podařilo odstranit podstatnou část nedostatků, a svou žádost opřela o příslušné podklady. V prvním pololetí roku 2020 pak FAÚ ve spolupráci s dotčenými resorty komunikoval s experty z Výboru MONEYVAL a hájil pozici České

republiky tak, aby bylo výsledné hodnocení co nejpříznivější. Návrh zprávy z prvního následného hodnocení projednal Výbor MONEYVAL (tedy zástupci jeho členských států a jurisdikcí) v červnu a červenci 2020. Konečné znění zprávy bylo publikováno 26. 8. 2020.

Podle Výboru MONEYVAL se Česká republika při boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu zlepšila především v oblastech vnitrostátní spolupráce a koordinace (doporučení FATF č. 2), korespondenčního bankovníctví (doporučení č. 13) a opatření proti rizikovým státům (doporučení č. 19). U těchto tří doporučení proto došlo ke zvýšení hodnocení: doporučení č. 2 je nyní hodnoceno jako „spíše plní“ (místo původního „částečně plní“), doporučení č. 13 jako „plní“ (místo „částečně plní“) a doporučení č. 19 jako „spíše plní“ (místo „částečně plní“).

Naopak ke zhoršení hodnocení došlo v oblasti nových technologií (doporučení č. 15 je nově hodnoceno jako částečně plní místo původního spíše plní). Česká republika ovšem neslevila ze svých AML/CFT standardů. Důvodem zhoršení je naopak skutečnost, že Doporučení FATF se od přijetí původní zprávy z 5. kola hodnocení zpřísnila a podle názoru Výboru MONEYVAL to Česká republika prozatím dostatečně nezohlednila ve svém AML/CFT systému.

Česká republika bude nadále odstraňovat přetrvávající nedostatky, které jí Výbor MONEYVAL vytýká. Řadu z nich odstranila zejména novela AML zákona a rovněž další opatření, která FAÚ a ostatní dotčené resorty přijaly v průběhu roku 2020, v souladu s Akčním plánem. V roce 2021 projde Česká republika druhým následným hodnocením a bude moci tento pokrok u Výboru MONEYVAL uplatnit. Podklady pro druhé následné hodnocení začal FAÚ ve spolupráci s ostatními resorty připravovat na konci roku 2020.

Na základě informací získaných během prvního a druhého následného hodnocení pak budou přijata další nápravná opatření tak, aby byly všechny podstatné nedostatky odstraněny před třetím (posledním) následným hodnocením v roce 2022, případně před závěrečným hodnocením v roce 2023, kterým bude uzavřeno 5. kolo hodnocení České republiky. Jedním z hlavních nápravných opatření by mělo být přijetí novely zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů. Novela by měla odstranit nedostatky v oblastech cílených finančních sankcí týkajících se terorismu a jeho financování (doporučení č. 6) a cílených finančních sankcí týkajících se proliferace (doporučení č. 7). Práce na ní započnou po přijetí zprávy z druhého následného hodnocení.

Hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu

Národní hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu je rozsáhlý proces, který musí pokrýt všechny významné aspekty prevence a boje proti praní peněz a financování terorismu, takřikajíc od identifikace klienta povinnou osobou po odsouzení pachatele.

Cílem procesu je ve spolupráci se všemi zainteresovanými subjekty identifikovat a zhodnotit rizika praní peněz a financování terorismu a zpracovat o tom zprávu. Na tuto zprávu pak naváže Akční plán s opatřeními ke zmírnění posuzovaných rizik. Všechna opatření ke zmírnění rizik se však i v tomto kole budou zakládat na předchozí pečlivé analýze a posouzení rizik. Hlavním motivem tohoto postupu je přiměřenost a efektivita každého jednotlivého opatření.

Zpráva bude předložena vládě do 30. 6. 2021. Proces koordinuje Finanční analytický úřad a řídí se při tom příslušnou metodikou FATF, AML směrnici a AML zákonem. Toto kolo reflektuje také doporučení mezinárodní hodnotitelské mise MONEYVAL (Rady Evropy) a reaguje na výstupy nadnárodního hodnocení rizik, které provádí Evropská komise (Evropské unie).

Do národního procesu jsou zapojeny všechny zainteresované státní orgány, povinné osoby a jejich sdružení a nově také nestátní neziskové organizace, které prokázaly oprávněný zájem na zmírňování ML/TF rizik.

Práce jsou rozděleny na více jak šedesát subprocesů, jimiž je třeba se v rámci národního hodnocení rizik zabývat. Naprostou většinu těchto subprocesů nejen koordinuje, ale i přímo provádí Finanční analytický úřad ve spolupráci s ostatními spolugestory. V minulém roce byly dokončeny práce na stěžejní analýze hrozeb. Na ně navázala identifikace a posouzení dílčích sektorových zranitelností pro každý jednotlivý segment povinných osob, příp. dalších dotčených subjektů.

Usilujeme o to předložit i v tomto druhém kole pečlivě zpracované posouzení rizik, které je stejně transparentní, jako tomu bylo v případě prvního kola. Sledujeme při tom dva hlavní cíle. Prvním z nich je dlouhodobě budovat společné porozumění o rizicích praní peněz a financování terorismu mezi všemi zainteresovanými subjekty napříč státní i soukromou sférou. Druhým cílem je vytvářet základ pro strategii boje proti praní peněz a financování terorismu. Jsme přesvědčeni, že tato strategie musí být pro všechny aktéry čitelná. To nás ještě více motivuje k tomu, abychom usilovali o přiměřenost každého dílčího zmírňujícího opatření k riziku, které má být zmírňováno, a abychom i přes rozsah celého procesu předložili transparentní a realistickou analýzu, jak ji v minulém kole mezinárodní hodnotitelé označili.

Mezinárodní sankce

V oblasti vnitrostátní koordinace provádění mezinárodních sankcí byl rok 2020 významný především tím, že hned v jeho úvodu byla z podnětu 5. kola hodnocení MONEYVALU oficiálně ustavena Meziresortní koordinační skupina pro provádění mezinárodních sankcí v České republice. Účelem této skupiny je sdílení informací o vývoji v sankční problematice, usnadnění spolupráce mezi zainteresovanými orgány státní správy, profesními sdruženími a odbornou veřejností, příprava metodických dokumentů a plnění dalších úkolů. Členy jsou zástupci Ministerstva zahraničních věcí, Finančního analytického úřadu, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva dopravy, Ministerstva vnitra, Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva spravedlnosti, České národní banky, Generálního ředitelství cel, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, Policie ČR, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství. V rámci skupiny byla současně vytvořena i speciální podskupina pro sankční seznamy, která funguje pod vedením Ministerstva zahraničních věcí. Skupina se v souladu s jednacím řádem během prvního roku své existence sešla dvakrát. Kromě přijetí ustavujících dokumentů (statut a jednací řád) její agendu v roce 2020 tvořila především problematika zákazu poskytování tzv. technické pomoci v rámci mezinárodních sankcí. Z výkladového stanoviska vydaného Evropskou komisí k provádění tohoto typu omezení vyplývá, že se mj. vztahuje i na poskytování vyššího vzdělávání a podporu aplikovaného výzkumu, což bylo v podmínkách České republiky shledáno jako vysoce aktuální a navíc bez dostatečného povědomí o existenci takového omezení mezi dotčenými subjekty. Vznikla tak naléhavá potřeba vydat osvětový a sjednocující manuál k provádění tohoto typu omezujících opatření (sankcí) na národní úrovni zejména v akademické sféře. Tímto manuálem se stala „**Příručka technické pomoci**“, která byla koncem roku 2020 těsně před svým dokončením.

Celosvětová koronavirová pandemie se projevila i v činnosti Meziresortní koordinační skupiny, když její druhé jednání v listopadu 2020 proběhlo na on-line bázi. Stejně tak se zástupci FAÚ účastnili pravidelných zasedání sankční formace pracovní skupiny Rady EU RELEX, v roce 2020 pod zprvu chorvatským a později německým předsednictvím, formou videokonference.

V průběhu roku 2020 nebyl ukončen ani nijak významně redukován (pozastaven) žádný z již existujících sankčních režimů. Počínaje únorem byly na sankční seznam v souvislosti se sankcemi vůči Turecku (zavedenými EU v závěru roku 2019) postupně zařazeny první osoby, subjekty a orgány, vůči nimž se zmíněné sankce použijí. V závěru roku byl Evropskou unií zaveden nový sankční režim, reagující na závažné porušování lidských práv. Kromě toho, že se jedná o autonomní sankce EU (nevycházejí ze sankcí vyhlášených Radou bezpečnosti OSN), jde o tzv. horizontální sankční režim, což v praxi znamená, že tyto sankce nejsou úzce spojeny s nějakým konkrétním státem nebo jinak teritoriálně určenou oblastí světa. Obdobně jako o rok dříve u sankcí vůči Turecku, i zde zůstaly do konce roku přílohy se seznamy sankcionovaných osob, subjektů a orgánů prázdné, tudíž nebylo vůči komu finanční sankce a zákaz vstupu a tranzitu přes území EU uplatnit.

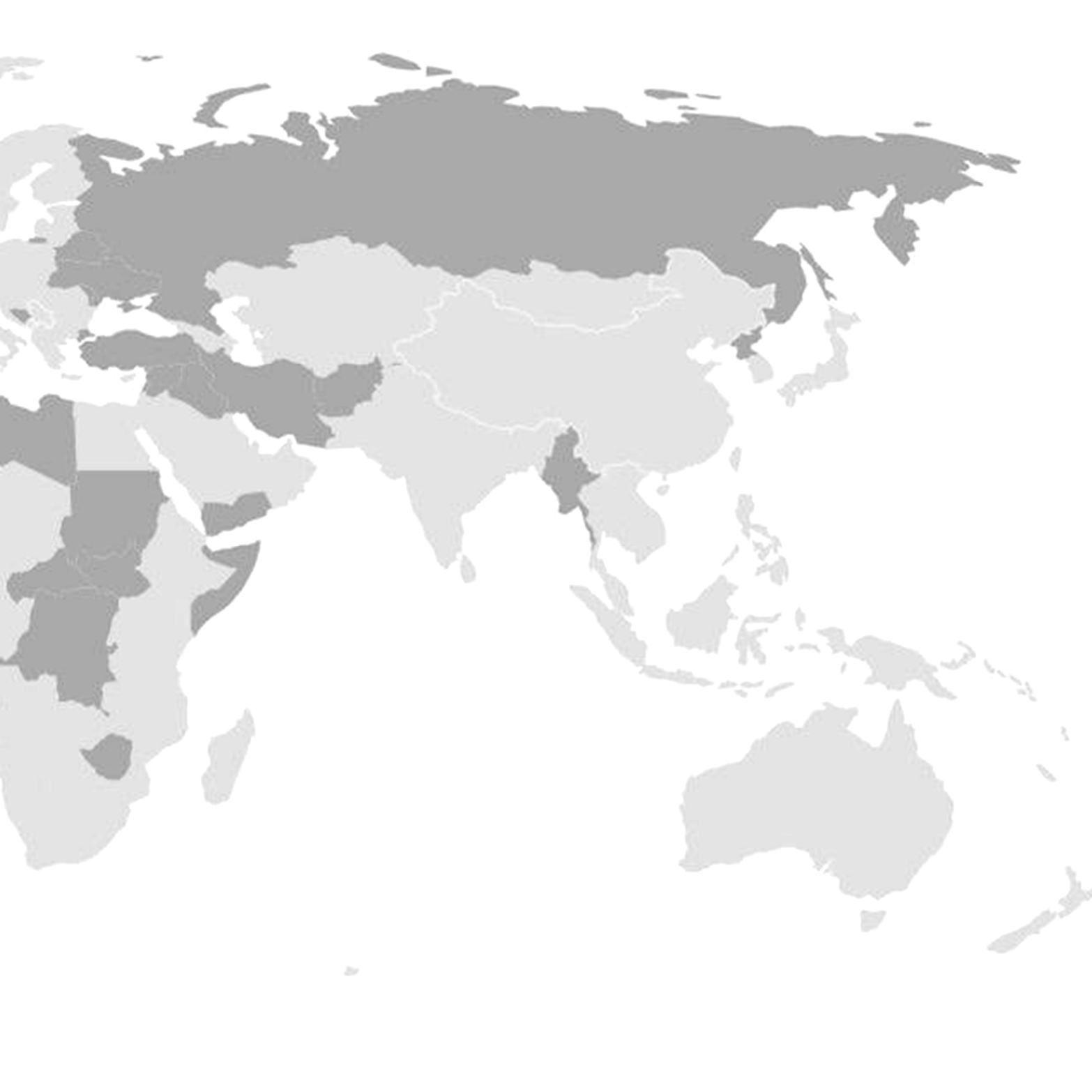
Ve snaze předejít negativním dopadům sankcí, především na poskytování humanitární pomoci v souvislosti s bojem proti pandemii onemocnění covid-19, vydala Evropská komise tzv. vodítka jak k provádění některých teritoriálních sankcí (Írán, Nikaragua, Sýrie, Venezuela), tak k novému lidskoprávnímu sankčnímu režimu. Veškeré aktuální informace k těmto krokům FAÚ průběžně zveřejňoval na svých internetových stránkách pro potřeby odborné i laické veřejnosti. Stejně tak FAÚ prostřednictvím zmíněných internetových stránek průběžně informoval širokou veřejnost o změnách v sankčních seznamech a o ostatních aktualitách věcně souvisejících s problematikou mezinárodních sankcí.

V průběhu roku 2020 FAÚ vydal celkem 55 písemných výkladových stanovisek k praktickému provádění mezinárodních sankcí a v rámci součinnosti mezi orgány státní správy poskytl 10 vyjádření ke konkrétním případům obchodní spolupráce s osobami a subjekty v teritoriích dotčených mezinárodními sankcemi. Stejně jako v předchozích letech i v uplynulém roce pracovníci FAÚ poskytovali průběžně v rámci telefonických konzultací metodickou pomoc zpravidla obchodním společnostem a dalším podnikatelským subjektům, a to k jejich plánovaným nebo již probíhajícím obchodním případům, které souvisely s potenciálně problémovými oblastmi světa. Zástupci FAÚ se také pravidelně účastnili jednání s dalšími státními orgány odpovědnými za kontrolu dodržování mezinárodních závazků České republiky v oblasti vývozu kontrolovaných položek zboží a technologií v rámci mezinárodních kontrolních režimů.

V oblasti správních agend FAÚ v roce 2020 vedl dvě řízení o žádostech o povolení výjimky z mezinárodních sankcí, a to v obou případech ze sankcí vůči Rusku. Obě řízení byla pravomocně zastavena poté, co v jejich průběhu vyšlo najevo, že ke konkrétnímu zboží není povolení zapotřebí.

Ačkoli se FAÚ v průběhu roku 2020 zabýval několika podněty z různých zdrojů na možné podezření z porušení mezinárodních sankcí (v souvislosti se sankcemi vůči Rusku, Ukrajině, Bělorusku, Íránu, Nigeru a Kongu), v žádném z těchto uzavřených případů nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly zahájit řízení pro porušení sankcí. U některých podnětů však nebylo šetření ke konci roku zcela ukončeno. Z uvedených důvodů FAÚ také v roce 2020 neuložil žádnou pokutu pro porušení mezinárodních sankcí. Pro trvající sankce vůči některým konkrétním osobám, v souvislosti se zpronevěrou ukrajinských státních finančních prostředků a dále s činnostmi narušujícími nebo ohrožujícími územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, platila nadále opatření přijatá v minulosti, která se vztahovala na majetek dvou sankcionovaných fyzických osob (občanů Ruské federace a Ukrajiny), zajištěný na území České republiky.

Dozorová činnost

„Vzájemná výměna myšlenek budí vzájemnou důvěru.“

Dominik Čípera

Dozorová činnost Finančního analytického úřadu je vykonávána Kontrolním oddělením Právního odboru ve smyslu § 35 AML zákona. Nosnými činnostmi je kontrola povinných osob a vedení řízení o přestupku. Významnou součástí činnosti kontrolních pracovníků je rovněž vyhodnocování systémů vnitřních zásad povinných osob, které je FAÚ musí zasílat, a to v souladu s § 21 AML zákona. V rámci dozorové činnosti jsou uplatňována zejména ustanovení AML zákona, kontrolního řádu, zákona o přestupcích a řízení o nich, správního řádu, sankčního zákona a zvláštních zákonů upravujících činnosti některých povinných osob (zákon o bankách, zákon o platebních službách, směnářský zákon apod.).

Základním podkladem pro provádění kontroly povinných osob byl, stejně jako v předchozích letech, plán kontrol. Při jeho zpracování na rok 2020 bylo vycházeno z Pokynu ředitele FAÚ ze dne 31. 1. 2020, kterým se upravuje zjišťování informací pracovníků kontrolního oddělení v rámci provádění kontrol a vedení správních řízení a dále z rizikově orientovaného přístupu, který bere v úvahu rizika odvětví a produktů, rizika distribučních kanálů, rizika specifická pro konkrétní povinné osoby a rizika spojená s bezpečnostní situací. Významnou roli při sestavování plánu kontrol na rok 2020 hrály také konkrétní poznatky z oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu ve formě podnětů ke kontrole (více než 50 % subjektů bylo do plánu kontrol zahrnuto na základě podnětů od Analytického odboru FAÚ či Policie ČR). Plán kontrol na rok 2020 zahrnoval finanční instituce (banka, družstevní záložna, poskytovatel platebních služeb malého rozsahu, směnárna, pojišťovna), i povinné osoby poskytující služby nefinančního charakteru (osoba oprávněná k obchodování s nemovitostmi, poskytovatel služeb spojených s virtuální měnou, osoba poskytující služby spočívající v zakládání právnických osob, osoba oprávněná k obchodování s kulturními památkami, osoba poskytující službu úschovy cenností). S ohledem na relativně větší množství kontrol plánovaných na rok 2020 v návaznosti na doručené podněty, které cílily vždy na odlišný typ povinných osob, nebyly v roce 2020 prováděny kontroly systémové (tj. kontroly u většího počtu povinných osob stejného druhu).

Z důvodu zabránění nadměrnému zatěžování kontrolovaných povinných osob spolupracoval FAÚ při sestavování plánu kontrol i s ostatními dozorovými orgány. Velmi důležitá je spolupráce s Českou národní bankou, která zahrnuje kromě předávání informací k plánovaným i mimořádným kontrolám rovněž pravidelná setkávání pracovníků obou úřadů, a to jak na pracovní, tak i na řídicí úrovni. Výsledkem této nezbytné kooperace je mj. plánování společných kontrol.

V roce 2020 bylo naplánováno provedení 18 kontrol a 14 kontrolních nákupů u povinných osob, přičemž v průběhu roku byly do plánu kontrol zařazeny další dvě kontroly, a to na základě doručení mimořádných podnětů. Jelikož v průběhu roku 2020 byly zjištěny objektivní skutečnosti bránící v zahájení tří kontrol (subjekt není povinnou osobou, subjekt je zcela nekontaktní), byly tyto z plánu kontrol vyřazeny; z časových důvodů byly z plánu kontrol vyřazeny i další dvě kontroly. Pro úplnost je třeba připomenout, že jedna z prováděných kontrol byla součinnostní s Českou národní bankou. I přes nepříznivou situaci, která obecně v České republice v roce 2020 panovala v souvislosti s pandemií COVID-19, lze však konstatovat, že se kontrolnímu oddělení podařilo téměř naplnit plán kontrol, když kontrol bylo fakticky zahájeno 15 (tj. stejný počet jako v roce 2019).

Při kontrolách směnárny byla, totožně jako v minulých letech, uplatňována forma kontrolního nákupu. V uplynulém roce jich bylo provedeno 14, přičemž kontrolní pracovníci opět většinu kontrolních nákupů provedli v anglickém jazyce. Při plánování kontrolních nákupů byly do vzorku směnárny zvoleny jak subjekty, které již byly v minulosti kontrolovány, tak povinné osoby, které byly kontrolovány poprvé. Cílem kontrolních nákupů je, aby kontrolující v roli zákazníků přímo při jednotlivých směnách ověřili plnění povinností stanovených AML zákonem a výsledky kontrolních nákupů v roce 2020 ukazují, že tato forma kontroly má smysl. Nedostatky totiž byly zjištěny u všech subjektů, které v minulosti kontrolovány nebyly, zatímco naopak žádné pochybení nebylo zjištěno v případě směnárny, které v minulosti již kontrolovány byly.

Přestože počet kontrol v porovnání s rokem 2019 v podstatě stagnuje, z hodnot v tabulce níže je evidentní, že počet přestupkových řízení, která jsou vedena při zjištění porušení povinností stanovených AML zákonem, má mírně vzestupnou tendenci. I navzdory již zmiňované nepříznivé situaci v roce 2020 (v souvislosti s pandemií COVID-19) byl zahájen větší počet přestupkových řízení. Typy povinných osob, se kterými bylo přestupkové řízení vedeno, byly vesměs finanční instituce. Nejčastěji se jednalo o směnárny, které byly potrestány za přestupek neplnění povinností při identifikaci a kontrole klienta (konkrétně za neprovedení identifikace klienta při uskutečněních kontrolních nákupech) a o platební instituce, které byly trestány za nesplnění povinností k prevenci (konkrétně za nedoručení systému vnitřních zásad FAÚ v zákonem stanovené lhůtě). I ve zbývajících přestupkových řízeních vedených s bankami, družstevní záložnou, směnárnami a osobami oprávněnými k poskytování platebních služeb bylo nejčastějším přestupkem neplnění povinností při identifikaci a kontrole klienta, který byl projednáván s osmi

povinnými osobami. Pro úplnost je možné doplnit, že v roce 2020 bylo vedeno přestupkové řízení rovněž pro porušení povinnosti mlčenlivosti, a to jak s povinnou osobou, tak s jejím zaměstnancem, který povinnost fakticky porušil.

Porovnáním výše pokut uložených povinným osobám v roce 2020 s výší pokut uložených v roce 2019 je zřejmé, že v roce 2020 byly pokuty uloženy v cca o třetinu vyšší hodnotě. Tato skutečnost je zapříčiněna jednak vyšším počtem vedených přestupkových řízení a jednak snahou ukládat pokuty skutečně v odrazující výši tak, aby se povinným osobám praní peněz nevyplácelo. Analýzou hodnot uvedených v závěrečné tabulce této zprávy můžeme zároveň zjistit, že některé povinné osoby uložené pokuty ve stanovené lhůtě neuhradily; v takových případech FAÚ vzniklou pohledávku předává k vymáhání Celnímu úřadu.

V průběhu roku 2020 Kontrolní oddělení také postoupilo jeden podnět k prošetření Analytickému odboru FAÚ a jeden podnět ke kontrole České národní bance.

Součástí dozorové činnosti FAÚ je rovněž prověřování souladu systémů vnitřních zásad povinných osob s požadavky, které na ně klade AML zákon. Z hodnot uvedených v tabulce závěru této zprávy je zřejmé, že počet zaslaných systémů vnitřních zásad na FAÚ v roce 2020 mírně klesl. Tuto skutečnost přičítáme tomu, že od 1. 1. 2021 vstoupila v účinnost novela AML zákona, která přinesla zásadní změny v klíčovách ustanoveních, které je třeba nyní promítnout do vnitřních norem povinných osob. Předpokládáme tedy, že některé povinné osoby aktualizaci systému vnitřních zásad odložily na dobu po nabytí účinnosti zmiňované novely. Enormní nárůst počtu doručených systémů vnitřních zásad na FAÚ proto očekáváme spíše v začátku roku 2021. Pro kompletnost je třeba připomenout, že systémy vnitřních zásad nemusí FAÚ zasílat všechny povinné osoby; některé mají tuto povinnost vůči České národní bance a některé tyto interní dokumenty nemusí dozorovým orgánům zasílat vůbec.

Číselné hodnoty dokumentující výkon a výsledky dozorové činnosti

30

KONTROL

v roce 2020 FAÚ provedl celkově 30 kontrol podle AML zákona.

FAÚ při kontrolách směnárén provedl 14 kontrol formou kontrolních nákupů.

14

KONTROLNÍCH
NÁKUPŮ

18

SPRÁVNÍCH ŘÍZENÍ

FAÚ zahájil celkem 18 správních řízení o porušení AML zákona. Z toho tři správní řízení v souvislosti s kontrolními nákupy.

Pro porušení AML zákona FAÚ uložil pokuty ve výši 2,695 mil. Kč.

2,695

mil. Kč

FAÚ provedl 77 kontrol systémů vnitřních zásad povinných osob.

77

KONTROL SVZ

30
EUR
Euro
ユーロ
126.28

6.20
CHF
Switzerland
スイスフラン
115.06

36
NOK
Norway
ノルウェークローネ
13.55

10
RON
Romania
ルーマニアレウ
28.28

BGN
Bulgaria
ブルガリア leva
69.07

138.34
GBP
United Kingdom
ポンド
151.73

11.06
SEK
Sweden
スウェーデンクローナ
12.52

15.64
DKK
Denmark
デンマーククローネ
17.56

0.364
HUF
Hungary
ハンガリーフォリン
0.426

15.52
HRK
Croatia
クロアチアクナ
18.41

ISK
Iceland
アイスランドクラナ
1.006

1.52

21.01

4.455

3.452

45.54

35.58

2.500

Bezprecedentní situace, vyvolaná pandemickým šířením viru SARS/COVID-19 s celosvětovými, a to nejen ekonomickými dopady nabídla informačním médiím možnost neustálého přílivu více či méně pravdivých informací. V této záplavě rádob odborných informací, podnětů, myšlenek a idejí bylo, stále je a zejména nadále bude nezbytné věnovat pozornost odpovědných institucí i široké veřejnosti, možnému zneužití tohoto chaotického období některými skupinami či jednotlivci. Proto v průběhu roku 2020 Finanční analytický úřad na svých webových stránkách a na twitterovém profilu opakovaně upozorňoval a varoval před nově vznikajícími riziky v souvislosti s pandemií.

Webové stránky FAÚ

Pomocí svých **webových stránek FAÚ** zprostředkoval apely nadnárodních autorit - Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) o zmírnění rizik finanční kriminality v souvislosti s pandemií COVID-19, a FATF v podobě výzvy k využívání vyšší flexibility rizikově orientovaných přístupů s varováním před nově vznikajícími riziky. V neposlední řadě FAÚ upozorňoval na zločinecké skupiny, profitující z kyberkriminality, internetových podvodů a prodeje padělaných léků a zdravotních pomůcek, množících se právě v pandemické době, s odkazem na zprávu MONEYVAL.

V roce 2020 došlo ke značnému nárůstu tzv. podvodných emailů, jejichž snahou je z adresáta pod falešnou záminkou příslibu finančních prostředků vylákat nemalé finanční částky. Rovněž před tímto nebezpečným fenoménem jsme opakovaně varovali na našem webu.

FAÚ v reakci na pandemické události vydal v březnu své Stanovisko k plnění některých povinností, vyplývajících z AML zákona, v době nouzového stavu a dokument Identifikace nových AML/CFT rizik v reakci na situaci spojenou s šířením nemoci COVID-19.

Pravidelně jsme rovněž informovali o dalších „nepandemických“ mezinárodních aktivitách, např. publikace FATF a Egmontské skupiny k problematice trade-based money laundering, aktualizace seznamů rizikových zemí EU a FATF. Samozřejmostí jsou pravidelné informace o nových subjektech na sankčních seznamech OSN, ale i další novinky z oblasti mezinárodních sankcí.

V uplynulém roce FAÚ v sekci AML v praxi v rámci spolupráce s portálem Bankovníctví® sdílel tři odborné články. Jednalo se o pojednání o Profesionálním praní peněz aneb legalizace výnosů z trestné činnosti v rukou expertů, přibližující tuto problematiku v kontextu výskytu tohoto fenoménu v rámci České republiky. Druhý příspěvek byl věnován problematice kryptoměn z pohledu legalizace výnosů z trestné činnosti. Nejnovější článek byl pak věnován problematice tranzitních účtů. V rámci publikační činnosti FAÚ vydal na svých webových stránkách realizační plán projektu s názvem „Fenomén tranzitních účtů a varianty řešení (Profesionální praní peněz, legalizace výnosů z trestné činnosti bez detekované zdrojové trestné činnosti)“.

FAÚ během roku realizoval velké množství přednášek a školení pro povinné osoby, případně jejich profesní sdružení, týkající se jak povinností vyplývajících ze zákona proti praní peněz, včetně připravované novely, tak mezinárodních sankcí. Přednášky byly z důvodu epidemiologických opatření realizovány ve většině případů online formou.

V roce 2020 bylo k odběru novinek FAÚ přihlášeno 602 zájemců. Počet návštěvníků webových stránek se oproti roku 2019 snížil o 18 % na přibližně 35 000 při téměř stabilním počtu zobrazení jednotlivých článků oscilujícím kolem 160 000. Responzivního zobrazení webových stránek v roce 2020 na svých mobilních zařízeních využilo přes 20 % z celkového počtu návštěvníků, což opět dokládá nový trend okamžitého získávání informací s nárůstem 43 % oproti roku 2019, pravděpodobně v důsledku fungování pracovníků povinných osob v režimu homeoffice. V rámci návštěvnosti jednotlivých témat se i v uplynulém roce naši návštěvníci nejvíce soustředili na Mezinárodní sankce, Stanoviska FAÚ a na Právní předpisy. Rekord v denní návštěvnosti webových stránek byl zaznamenán v březnu 2020, kdy došlo k vyhlášení prvních mimořádných koronavirových vládních opatření. Na náš web v této době zavítalo o 400 % osob více oproti průměru, který činil 164 návštěvníků za den.

Twitterový profil FAÚ

Na svém profilu [@FAU_CZ](#) sociální síť Twitter měl průměrný počet zobrazení tweetu hodnotu 1 190 oproti 1 073 z roku 2019.

FAÚ prostřednictvím tiskových zpráv v průběhu uplynulého roku připomněl některé ze svých participací na operativních akcích:

FAÚ v úzké součinnosti s Daňovou Kobrou v případě s krycím názvem PRIZMA, kdy na základě fiktivních faktur v oblasti agenturního zaměstnávání docházelo ke krácení daní. Obviněno bylo v této kauze 19 fyzických osob a 5 právnických osob. Způsobená škoda přesahovala 18 milionů Kč a zajištěn byl majetek ve výši 120 milionů Kč.

FAÚ se podílel na odhalení miliardového investičního podvodu. Několikaměsíční spolupráce s Národní centrálou proti organizovanému zločinu v podobě transakční analýzy a lokalizace nelegálních výnosů vyústila v obvinění tří osob.

FAÚ v případě rozsáhlé daňové trestné činnosti s krycím názvem PIKASO opět v úzké součinnosti s Celní správou a Policií České republiky při odhalení daňového úniku. FAÚ přispěl lokalizací nelegálního výnosu v zahraničí. Způsobená škoda byla téměř 45 milionů Kč.

FAÚ se významným způsobem podílel na odhalení dotačního podvodu v případě Nupharo Park. Transakční analýzou úzce spolupracoval s detektivy Národní centrály proti organizovanému zločinu, kteří obvinili dvě osoby z dotačního podvodu a poškození finančních zájmů Evropské unie se škodou zhruba 300 milionů Kč.

FAÚ transakční analýzou úspěšně přispěl ve spolupráci s Daňovou Kobrou k odhalení případu krácení daně v síti firem. V tomto případě byly vystavovány faktury za fiktivní služby v oblasti zaměstnávání osob personálními agenturami. Rozsáhlé akce s krycím názvem Lesník se zúčastnilo přes 150 policistů NCOZ. Zapojily se také krajské zásahové jednotky a Útvar rychlého nasazení. Policisté provedli 30 domovních prohlídek a zajistili majetek v hodnotě zhruba 30 milionů Kč. Obviněno bylo deset osob, kterým hrozí až desetileté vězení.

V závěru roku 2020 Finanční analytický úřad realizuje v praxi své motto „viribus unitis“ (spojenými silami) v podobě úspěšné spolupráce nejen s Daňovou Kobrou. V případě s krycím názvem MONTE bylo trestně stíháno 24 osob pro krácení daně ve výši minimálně 75 milionů Kč, legalizace výnosů z trestné činnosti a dalších trestných činů. Díky široké spolupráci byla odhalena sofistikovaná skupina zabývající se dovozem ojetých luxusních vozů do České republiky. Zajištěn byl majetek ve výši cca 18,3 milionů Kč.

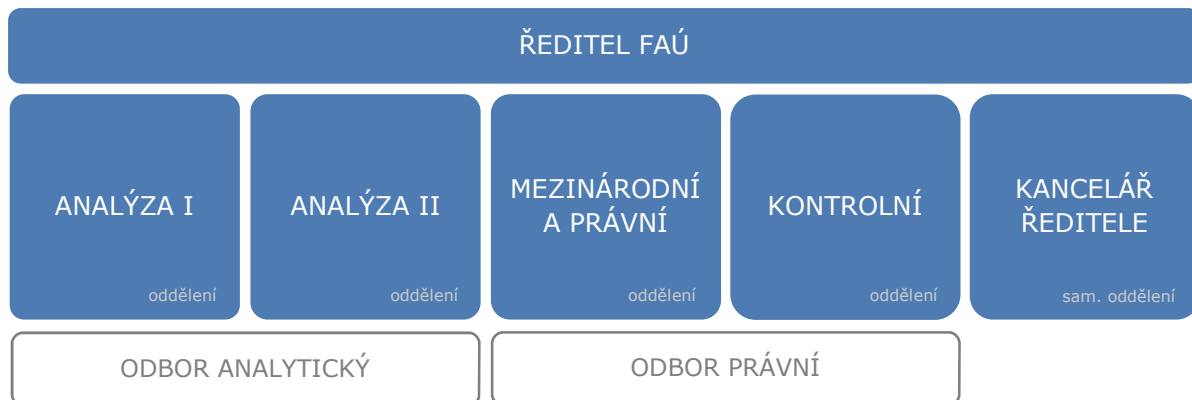
Personální obsazení

*„Jen ta práce je plodná, která je radostná.
Jen ta práce je radostná, která je dobrovolná.“*

Tomáš Garrigue Masaryk

Systemizace Finančního analytického úřadu, který je samostatným správním úřadem s celostátní působností, je vždy navrhována jako jednoroční v souladu se zákonem o státní službě. Je schvalována na základě předloženého návrhu a souhlasu nadřízeného služebního úřadu, kterým je Ministerstvo financí.

V čele FAÚ stojí dle § 29d odst. 1 AML zákona vedoucí služebního úřadu v pozici ředitele. Odbor Analytický je tvořen 30 tabulkovými místy, v čele odboru je ředitel, vnitřně je odbor členěn na dvě oddělení, oddělení Analýza I a oddělení Analýza II. Oddělení Analýza I je tvořeno 14 systemizovanými místy, oddělení Analýza II je tvořeno 15 systemizovanými místy, oddělení vždy vede vedoucí.

Organizační struktura FAÚ

Odbor Právní je tvořen 15 tabulkovými místy, v čele odboru je ředitel, odbor je dále členěn na dvě oddělení, oddělení Mezinárodní a právní a oddělení Kontrolní. Oddělení Mezinárodní a právní je tvořeno 7 systemizovanými místy, včetně vedoucího oddělení a oddělení Kontrolní je tvořeno 7 systemizovanými místy, včetně vedoucího oddělení.

Samostatné oddělení Kancelář ředitele je tvořeno 14 tabulkovými místy, z toho pět je v režimu pracovních míst podle zákoníku práce. V čele oddělení je vedoucí samostatného oddělení.

Systém řízení FAÚ je tedy třístupňový, neboli vedoucí oddělení, ředitel odboru nebo vedoucí samostatného oddělení a ředitel FAÚ - vedoucí služebního úřadu. Tento způsob řízení se plně osvědčil a odpovídá aktuálním potřebám tzv. krátkého řízení, za současné aplikace jednoduchého procesu schvalování v rámci vykonávaných agend. Každé služební, ale také pracovní místo, má své opodstatnění a společně vytváří synergický efekt v podobě vysoce odborných kvalifikovaných výstupů.

Základním oborem služby podle nařízení vlády č. 1/2019 Sb., o oborech státní služby, předepsaným pro vykonání zvláštní části úřednické zkoušky, je u všech tabulkových míst obor

Systemizace a její vývoj

	Celková systemizace	Počet státních zaměstnanců	Počet zaměstnanců
2017	59	55	5
2018	64	59	5
2019	61	55	6
2020	60	55	5
2021	60	55	5

č. 07 - Ekonomická ochrana státu, nejsou tím však vyloučeny i další obory služby na jednotlivých služebních místech, a to při přihlédnutí k pracovní náplni daných služebních míst.

A decorative pattern of light blue hexagons on a darker blue background, located at the top of the slide.

Hospodaření

„Nic na světě není tak užitečné a krásné jako pořádek.“
Xenofón

Materiálně technické zajištění

FAÚ je hmotně zajištěn prostřednictvím kapitoly 312 Ministerstva financí. V roce 2017 - vzniku Finančního analytického úřadu nebyl schválen v rámci zákona o státním rozpočtu výdajový rámec pro zajištění činnosti FAÚ. Z tohoto důvodu bylo financování zajištěno formou delimitace střednědobého výhledu a rozpočtovými opatřeními na vrub kapitoly 312 Ministerstva financí. V letech 2018 - 2021 již byl rozpočet FAÚ schvalován v rámci podaných návrhů a dle možností kapitoly, vždy formou zákona o státním rozpočtu České republiky.

Z hlediska materiálně technického má FAÚ vše potřebné pro výkon zákonných povinností a agend. Při hospodaření s prostředky státního rozpočtu je FAÚ povinen dodržovat nejen rozpočtová pravidla, ale také zákon o zadávání veřejných zakázek a další související právní normy. Jedná se například o způsoby financování reprodukce majetku v podmínkách kapitoly Ministerstva financí. V tomto případě se jedná o oblast investičních výdajů, které jsou schvalovány správcem kapitoly ve formě investičních záměrů, ale také prostřednictvím vytvořené programové dokumentace, která je schvalována odvětvovým odborem MF a obsahuje téměř úplný výčet plánovaných investičních akcí.

Rok 2020 byl čtvrtým rokem fungování samostatného úřadu, který od 1. 1. 2017 nahradil dřívější Finanční analytický útvar Ministerstva financí. FAÚ měl obdobně jako v roce předchozím, schválený rozpočet podle zákona o státním rozpočtu České republiky, v níže uvedeném členění:

Výdaje

Výdaje FAÚ byly schváleny pro rok 2020 ve výši 77 919 tis. Kč, z toho kapitálové výdaje (KV) 3 100 tis. Kč, běžné výdaje (BV) 74 819 tis. Kč. Upravený rozpočet byl představován celkovými výdaji 78 722 tis. Kč. Po zapojení NNV ve výši 30 889 tis. Kč, z toho KV 5 283 tis. Kč a BV 25 606 tis. Kč byl celkový rozpočet ve výši 109 611 tis. Kč, z toho KV 8 383 tis. Kč a BV 101 227 tis. Kč.

Skutečnost výdajů k 31. 12. 2020 byla celkem 85 001 tis. Kč, z toho KV 6 182 tis. Kč, BV 78 819 tis. Kč.

V oblasti kapitálových výdajů směřovaných do ICT byl uskutečněn investiční výdaj v podobě nákupu aktivního síťového prvku, speciálního nemainstreamového firewallu s příslušenstvím, zajišťujícího kybernetickou bezpečnost vlastních LAN sítí. FAÚ prostřednictvím Dynamického nákupního systému Ministerstva financí realizoval investici do souboru ICT zařízení, sestávající z diskových polí a síťových přepínačů včetně příslušenství. V rámci kapitálových výdajů proběhla pravidelná roční úhrada za licence SW spisové služby, úprava spisové služby formou technického zhodnocení a licence pro personální informační systém.

Rovněž bylo završeno budování zabezpečené oblasti pro uchování a zpracování utajovaných informací, pořízení technologie na zpracování dokumentů stupně utajení Vyhrazené a Důvěrné, a to v rámci podprogramu 012V512 „Pořízení a obnova materiálně technické základny FAÚ“.

Výše uvedené akce jsou součástí schváleného programu 012V51 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny FAÚ.

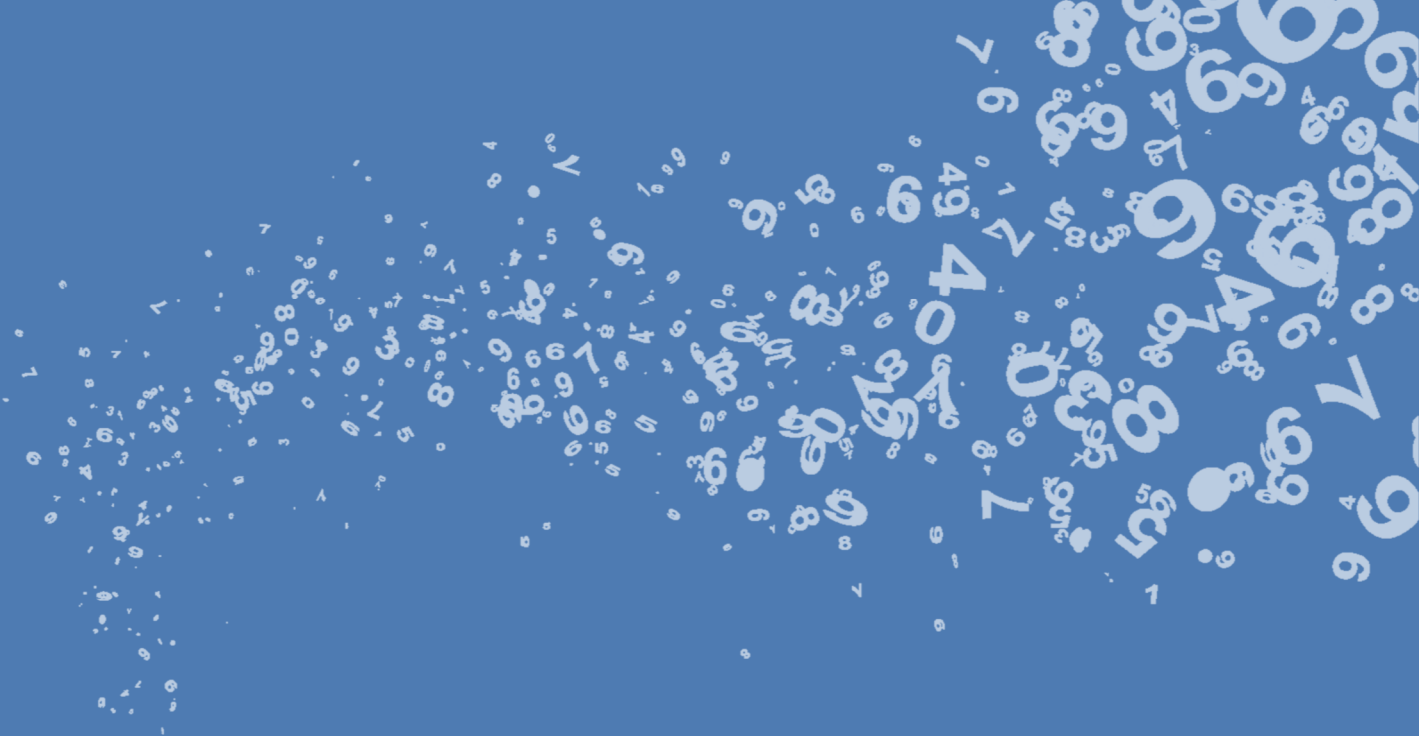
Skutečné běžné výdaje jsou převážně tvořeny (cca 76 % z ročních běžných výdajů FAÚ) výdaji na platy státních zaměstnanců a zaměstnanců, včetně příslušenství. V rozpočtovém roce 2020 došlo k ukončení 1 služebního poměru, konečný stav k 31. 12. 2020 činil 58 fyzických zaměstnanců (nejedná se o přepočtený počet zaměstnanců), z toho ve služebním poměru 53 osob, dle zákoníku práce 5 osob. Procento čerpání v oblasti platů v roce 2020 je ve srovnání s rokem 2019 ve výši 107,7 %. Vyšší čerpání v oblasti platů je vyrovnáno prostřednictvím vzniklých NNV na platy. Jestliže se zohlední velikost FAÚ, převaha vyšších platových tříd, platnost kolektivní dohody vyššího typu a v neposlední řadě požadovaná vysoká kvalifikaci pracovníků FAÚ a konkurenceschopnost při náboru nových zaměstnanců, je na místě uvést, že Finanční analytický úřad aplikuje správnou platovou politiku, která vede k velmi kvalitním výsledkům činnosti celého FAÚ a to včetně příslušné motivační složky odměňování. K tomuto postupu jsou využity úspory z neobsazených míst, což v roce 2021 bude do značné míry eliminováno zavedením nových rozpočtových pravidel.

Zahraniční cesty byly realizovány v nezbytně nutném rozsahu pro činnost FAÚ a plnění mezinárodních závazků, vyplývajících z členství v evropských a mezinárodních organizacích, zaměřených na boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu a oblast mezinárodních sankcí a za současného aplikování příkazů nadřízeného služebního úřadu ve zcela minimálním rozsahu. V roce 2020 se na FAÚ uskutečnily pouze 4 zahraniční služební cesty (v období leden až únor 2020) s celkovým nákladem 29,8 tis. Kč, z toho byla z prostředků EU refundována částka 17,4 tis. Kč. V souvislosti s nezbytnou kontrolní činností se uskutečnilo 7 tuzemských služebních cest s náklady ve výši 4 tis. Kč.

Příjmy

Z hlediska nedaňových příjmů přijal FAÚ v roce 2020 celkem 1 589 tis. Kč. Z toho v rámci výkonu kontrolní činnosti byly uloženy pokuty ve správním řízení v celkové výši 1 570 tis. Kč (RP 2212) a náklady správních řízení 19 tis. Kč (RP 2324).

A decorative graphic in the top right corner of the slide. It features a dense cluster of white numbers (0-9) of various sizes, some with decimal points, floating against a blue background. The numbers are arranged in a way that suggests a sense of movement or data points, with some numbers appearing larger and more prominent than others.

Statistiky

„Kdo nemluví v číslech, neví, o čem mluví.“

William Thomson - lord Kelvin

Činnost a výsledky FAÚ ve statistikách

	2018	2019	2020
Počet přijatých podnětů k provedení šetření	4 028	3 954	4 860
Celkový počet podaných trestních oznámení	395	471	426
Počet podaných trestních oznámení se zajištěním finančních prostředků	268	299	261
Výše zajištěných finančních prostředků [mil. Kč]	7 546	2 268,8	3 897
Počet postoupení na Generální finanční ředitelství	2 230	1 901	2 304
Počet postoupení na Generální ředitelství cel	132	134	140
Počet dotazů ze zahraničí	404	423	377
Počet dotazů do zahraničí	232	284	190
Počet spontánních informací ze zahraničí	230	379	362
Počet spontánních informací do zahraničí	641	488	344
Celkový počet kontrol provedených podle AML zákona	33	27	30
Počet kontrolních nákupů	12	12	14
Celkový počet zahájených správních řízení o porušení AML zákona	15	16	18
Počet správních řízení zahájených v souvislosti s kontrolními nákupy	4	1	3
Počet kontrol systémů vnitřních zásad	92	91	77
Počet pokut uložených pro porušení AML zákona	13	15	17
Výše pokut pro porušení AML zákona [mil. Kč]	2,114	1,950	2,695
Výše uhrazených pokut [mil. Kč]	2,140	1,550	1,570

Kontakty

Korespondenční adresa	Sídlo	Úřední hodiny podatelny
Finanční analytický úřad P.O. BOX 675 Jindřišská 14 111 21 Praha 1	Finanční analytický úřad Washingtonova 1621/11 110 00 Praha 1	Po - Čt 8:00 – 15:00 Pá 8:00 – 14:00
E-mail	ID datové schránky	Telefon
fau@mfcrr.cz	egi8zyh	+420 257 044 501
IČO	URL	
05575389	www.financnianalytickyrad.cz	
DIČ	Twitter	
CZ05575389	@FAU_CZ	

Název publikace: Finanční analytický úřad, Výroční zpráva 2020

Autor: FAÚ

Vydavatel: FAÚ

Grafický návrh a sazba: FAÚ

Vydání: první

Počet stran: 56

Vydáno: 4/2021

Neprodejné

© Finanční analytický úřad

ISBN 978-80-907191-9-4 (CZ on-line)

Finanční analytický úřad
Praha
2020